

DIRVA

Nr. 147

Gruodis-December 22, 1961

Cleveland, Ohio

PASIPRIEŠINIMAS KUBOJE ATSIGAUNA

Iš Kubos ateina žinios, kad ten Castro karinės jėgos, daugiausia Escambray kalnuose, kaunasi su revoliuciniais partizanais. Su jais kovoti išsiųsta virš 25,000 karių, o jiems vadovauti išvykęs pats karinių jėgų viršininkas Raul Castro.

Ši žinia apie pasirodžiusias stiprias partizanines jėgas yra pirmoji po šių metų balandžio mėnesį daug žalos padariusios nevykusios invazijos. Tada buvo spėjiojama, kad partizaninis pasipriešinimas negreit atsigausias ir tokia bloga invazija tik padėjusi Castroi dar labiau įsitvirtinti.

Spėjiojimai pasitvirtino. Turėjo praeiti virš 8 mėnesių, kad prieš Castro komunistinį režimą vėl susitelktų jėgos pačioje Kuboje, susiorganizuotų kubiečių parama iš kitų kraštų žmonėmis, ginklais ir kitokiais ištekiais.

Atrodo, kad jėgų sutelkimas jau įvykęs ir galima laukti dažnesnių pranešimų iš Kubos, kad Castro režimas turi daug vargo. Bet iš kitos pusės nesitikima, kad greit būtų pranešama ir apie didesnius ar didelius laimėjimus. Castro per daug turi ginkluotų jėgų ir per daug jų gauna iš kitų komunistinių kraštų, kad lengvai būtų nugalėtas. Kubos partizanams rodą simpatijų dar ne kartą turės nusi-vilti. Bet vieną dieną pergalė ateis.

Dabar Kuboje partizanams vadovauja kap. Salos

ir lt. Balmaseda. Abu buvę Castro revoliucijos nariai, dar tik 1961 metų pradžioje, pamatę Kubos komunistinį, pasitraukę ir pradėję kovą. Jie turi pasitikėjimą daugelio užsienyje gyvenančių kubiečių ir tikisi rimtos paramos.

TRUMPAI IŠ VISUR

- **Prezidentas J. F. Kennedy**, su būriu patarėjų Europos ir Azijos reikalams, buvo išskridęs į Bermudų pasitarimams su Didž. Britanijos min. pirm. Macmillanu. Tai buvo daugiau nuomonių derinimas dėl visų politiniai svarbių punktų — Berlyno, Kongo, Indijos agresijos, atominių bandymų ir kt.

- **Indijos karo reikalų ministris Krishna Menon**, anksčiau buvęs ambasadorium J. Tautose, grįžo į New Yorką, kad galėtų pats ginti Indijos agresiją, įvykdytą prieš Portugalijos Goą. Laikraštininkai K. Menoną sutiko kieta klausimų ugnimi, kuri Indijai labai nepalanki.

- **Valstybės sekretorius D. Rusk** grįžtas iš Paryžiaus ir turėjęs Madride pasikalbėjimus su gen. Franco, Ispanijos gyventojų nuotaka pakėlė. Komunistinis blokas dėl to rodo labai rūgščią miną.

Rūgščiai atsiliepė ir Eleonora Rooseveltienė, kuri net pasiuntė Valstybės sekretoriui Rusk telegramą, klausdama, kaip jis gali girti gen. Franco, kuris laiko paveręs ispanų tautą. Labai gaila, kad Eleono-

ra Rooseveltienė permažai arba ir visiškai nesirūpina tais kraštais, kurie tikrai yra Maskvos pavergti, o nevengia ten lankytis ir su pačiu Chruščiovu bičiulautis.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

☆☆☆

GALO PRADŽIA

Kaip dukart du keturi, ligi šiol buvo aišku, kad neutrali valstybė su niekuo nekariauja. Ginkluotas neutralumas -- tik pasirengimas gintis, jei kas užpultų, nepaisydamas sąžiningai neutralios laikysenos.

Indija dabar ėmė ir supainiojo tokį neutralumo supratimą. Ji dedasi neutrali tarp "šaltai kariaujančių" komunistiškai diktatoriškų "Rytų" ir kapitalistiškai demokratiškų "Vakarų".

Šiandien tie "Rytai" (nors ir iš šiaurės) Indiją jau regimai puola, kesinasi į ne visai siaurus pakraščius. Indija grasė imsis ginklo prieš "Rytus", bet pakėlė jį... prieš "Vakarų", prieš portugalų kolonijas savo pietvakariuose.

Naujos neutralumo rūšies pavyzdys, -- karingas neutralumas.

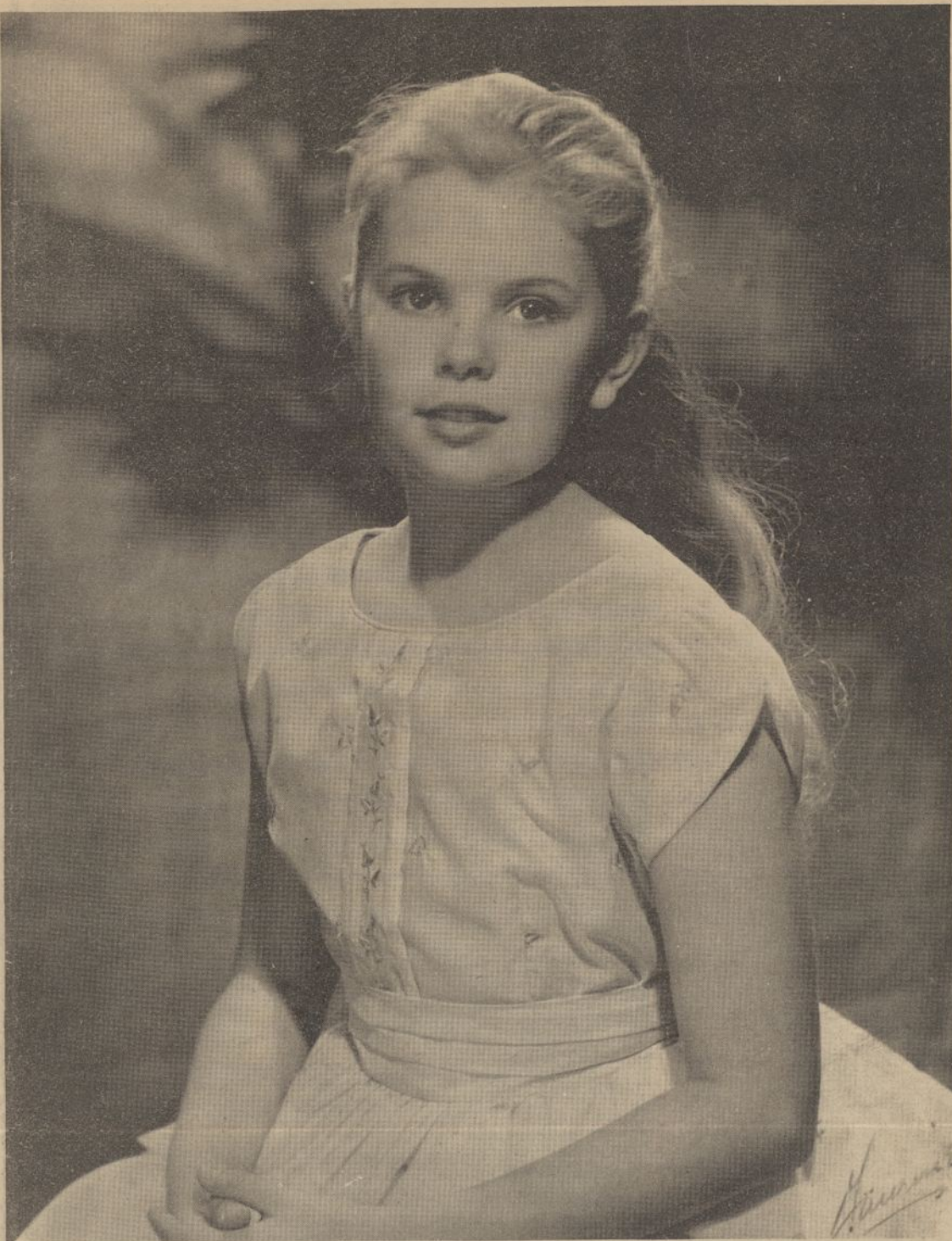
Goą (ir dar porą nedidelių miestų atskirai) portugalai valdo puspenktą šimtmečio. Tai Indijos kampelis, dydžio kaip Lietuvos Klaipėdos kraštas su Tauragės apskr. čiu, tik gyventojų ketverioji dalis (apie 650,000). Portugalams Goą "Portugalijos kūno ir kraujo dalis". Kaip vokiečiams Mažoji Lietuva, jų valdyta apie 700 metų. Arba kaip rusams visa 120 metų valdyta Lietuva -- "nuo amžių rusų kraštas".

Nepriklausoma tapusiai Indijai portugalų kolonijos jos pakrantėse -- lyg šašai ant šlaunies. Traukitės geruoju, sako indai portugalams. Portugalų tose kolonijose nedaug. Vietinius indus per puspenktą šimtmečio jie sukatalikino, bet jų nesupportugalino. Didžiulė Indija tarsi privalanti išlaisvinti tą kokį penktadalį nuošimčio savo rasės žmonių. Prieš šešetą metų dėl to nutūko net Indijos diplomatiniai santykiai su Portugalija, Amerikos partnere NATO (šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje). Šiandien Indija sako -- pristigom kantrybės: neinate geruoju, -- išvysim ginklu!

Ir Lietuvos kantrybė trūko 1923 metais dėl Klaipėdos, kai iš kito šono buvo atplėšti ne koki pakraščiai, o net sostinė. Tik Lietuva tada nekalbėjo apie neutralumą.

(Nukelta į 2 psl.)

Vyt. Raulinaičio iliustracija.

JURATĖ NAUSEDAITĖ, 11 metų amžiaus, gyvenanti Los Angeles, Calif., jauna kino ir televizijos žvaigždė, vaidinanti naujausiame Walt Disney filme "Babes in Toyland", kuri per šias šventes rodoma visuose Amerikos kino teatruose. Šioje filmoje ji dainuoja solo viename pagrindiniame vaidmenyje -- Bo Peep. Juratė filmų gamintojų buvo priversta savo gražų vardą ir pavardę pakeisti į suamerikointą Ann Jillian. Juratė, kurios tėveliai Juozas ir Margarita Nausėdai yra Dirvos skaitytojai, jau būdama 8 metų amžiaus dalyvaudavo Los Angeles lietuvių parengimuose, dainuodama ir šokdama tautinius šokius.

KAZIMIERAS POCIUS ASMENIŠKAI FINANSUOJA ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJOS IŠLEIDIMĄ

ALT Sąjungos East Chicagos skyrius per metus turėjo \$5,137 pajamų ir rėmė

daugelį kultūrinių darbų

Tautinės Sąjungos East Chicagos skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko gruodžio 9 d. 5 val. vakare šv. Pranciškaus lietuvių parapijos patalpose, Harbor, Indiana. Susirinkimą atidarė skyriaus pirmininkas Kazimieras Pocius, pakvietęs pirmininkauti Stepą Juodakį, sekretoriauti Ireną Rimkūnienę.

KAZIMIERAS POCIUS, ALT S-gos E. Chicagos skyriaus pirmininkas, sutikęs asmeniškai finansuoti Antano Smetonos monografijos išleidimą, kuri baigiama paruošti ir greit bus pradėta spausdinti.

Susirinkusiems buvo nepaprasta staigmena, kada skyriaus pirmininkas Kazimieras Pocius pareiškė, jog jis asmeniškai finansuoja Antano Smetonos Monografijos išleidimą.

Skyriaus vienerių metų veikla pranešimą padarė pirmininkas Kazimieras Pocius, kuris suglaustai peržvelgė valdybos nuveiktus darbus:

Valdyba savo veikla neapsiribojo tik skyriaus ribose. Ji siekė glaudaus bendradarbiavimo su vietos organizacijomis, nenukrypdoma nuo Tautinės Sąjungos siekiamų tikslų linijos.

Skyrius aktyviai reikiškėsi: Tau-

tinės Sąjungos seime, talkindamas darbais ir galimai parėmė pinigine auka, dalyvavo Dirvos jaunųjų talentų varžybose, pasiūsdamas savo atstovus ir pinigine premija. Metų bėgyje skyriaus valdyba buvo surengusi 3 parengimus ir dail. Rūkstelės meno darbų parodą, galimaital-kino Dirvai ir Vilties Draugijai, (padidinant įnašą), skyriaus valdyba sekė ir gyvai reagavo į pasaulinius politinius įvykius, pasiūsdama atitinkamas protestų rezolucijas: Amerikos valdžios pareigūnams ir Brazilijos prezidentui.

Baigdamas pranešimą pirmininkas Kazimieras Pocius nuoširdžiai padėkojo būvusiam skyriaus valdybai ir nariams už pareigingumą ir darnų sugyvenimą, kvietė ir toliau nenuilstamai dirbti Tautinės Sąjungos užsi-brėžtuose darbuose.

Skyriaus kasos stovį ir pinigines atskaitomybės pranešimą padarė kasininkas Romualdas Nemickas. Pajamų per 1961 metus skyriaus kason (plaukė 5137,23.

Skyrius per 1961 metus išleido aukoms: 1798,00 dol. Aukos buvo paskirstytos: Antano Smetonos monografijos išleidimui \$600,00, Tautinės Sąjungos centro valdybai (veiklos pagyvinimui) \$200,00 Vilties Draugijai (padidintas įnašas) \$200,00, Lituanus žurnalui auką \$100,00, Los Angeles namų užpirkimui (įnašas) \$100,00, Dirvos jaunųjų talentų varžyboms (premijs) \$100,00, Tautinės Sąjungos seimui auka \$50,00 Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventėms: prof. Mykolui Biržiškai \$50,00, prof. Steponui Kairiui \$50,00, vietos lituanistinei mokyklai \$25,00, apylinkės lietuvių Bendruomenės valdybai \$15,00, L. N. F. skyriaus auka \$15,00, vietos ALT skyriui auka \$5,00 ir kitiems.

Revizijos komisijos patikrinimo aktą perskaitė Antanas Juod-

valkis, kuriame buvo konstatuojama, kad skyriaus valdybos veikla, pagal užplanavimus, įvykdyta gerai. Kasos knyga ir pinigų atskaitomybė vedama tvarkingai. Visi piniginėje knygoje įrašai pateisinami sąskaitomis.

Veiklos ir pinigų atskaitomybės apyskaitos susirinkimo buvo priimtos be jokių diskusijų.

Skyriaus sekretorius Tadas Mečkauskas perskaitė Tautinės Sąjungos centro valdybos gautus bendraraščius ir pirmininko Vytauto Abraščio sveikinimą.

Po to sekė valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Slaptu balsavimu iš ištatytų 11 kandidatų, į valdybą buvo išrinkti: pirmininkas Kazimieras Pocius, vicepirmininkas Stasys Kalvaitis, sekretorius Tadas Mečkauskas, kasininkas Romualdas Nemickas ir kultūros reikalams Jonas Rimkūnas.

Kandidatai: Irena Rimkūnienė ir Juozas Bagdanskis, į Revizijos komisiją: Algis Markevičius, Kazimieras Domarkas.

Po susirinkimo oficialiosios dalies tolimesnės diskusijos buvo tęsiamos prie vaišių stalo, kuriame dalyvavo 25 skyriaus nariai.

Pakenė

- **Katangos Tshombe ir Kongo min. pirm. Adoula**, spaudžiant JAV pasiuntiniui A. Gullion ir J. T. sekretoriaus pavaduotojui R. Bunche (taip pat amerikietis), po 17 valandų kietų derybų, pasiekė susitarimo, kuris palengvino Jungtinių Tautų ir Amerikos užimto ginkluoto spaudimo padėtį.

- **Joseph P. Kennedy**, JAV prezidento tėvas, 73 m., gavęs širdies smūgį, gydomas West Palm Beach. Po trijų dienų gydymo ligonio būklė tebuvusi tik labai mažai pagerėjusi.

JEI HITLERIS BŪTŲ LAIMĖJĘS KARĄ... (7)

Bavarijos vyriausybė nepaklausė Berlyno įsakymo net ir tada, kai buvo įsakyta suimti tris svarbiausius nacių lyderius ir uždaryti jų žurnalą.

Vokietijos armijos vadas gen. Seck išpėjo Bavarijos stovintios kariuomenės viršininką gen. Lossow, kad bet koks bandymas sukilti, bus jėga numalšintas.

Hitleris suprato, jei Stresemannui pasiseks dar truputį laimėti laiko ir atstatyti ramybę, jis praras paskutinę galimybę nuversti valdžią, tad ragino Bavarijos komisarą Kahr ir gen. Lossow nieko nelaukiant pradėti žygį į Berlyną. Bet po Berlyno įspėjimo, Kahr, Lossow ir Seisser pradėjo abejoti sukilimo pasisekimu ir gerai žinojo, jei nepasiseks, tai bus galas jų karjerai. Lapkričio 6 d. jie pranešė Hitleriui, kad jis per daug nesikarščiutų ir lauktų patogesnio momento.

Tada Hitleris nutarė veikti vienas. Bet pučui įvykdyti jam buvo reikalinga Bavarijos vyriausybė, kariuomenės ir policijos parama. Jis turėjo Kahr, Lossow ir Seis-

SU REVOLVERIU RANKOJE HITLERIS GRASINA VYRIAUSYBĖS NARIAMS

ser pastatyti į tokia poziciją, kad jie nebegalėtų atgal trauktis.

Tam buvo reikalingas drąsumas ir Hitleris įrodė, kad to jam netrūko. Jis nutarė į savo rankas paimti Bavarijos triumviratą ir diskretiškai priversti pildyti jo įsakymus.

--Tautinė revoliucija prasideda, šis pastatas užimtas 600 vyrų, stipriai ginkluotų. Draudžiama bet kam apleisti salę. Jei tuojau pat nenurimsite, aš įsakyčiau į galeriją pastatyti kulksvaidį. Reicho ir Bavarijos vyriausybės nuverstos. Sudaryta

Adolfas Hitleris pirmaisiais metais, dar nežymus nacių veikėjas, tarp senosios Vokietijos politikų...

1923 m. lapkričio 8 d. apie 9 val. Bavarijos komisaras Kahr kalbėjo 3,000 muencheniečiams, susirinkusiems į Buergerbaukeller salę ir ramiai gurdėnaujantiems alų už stalų, kai į vidų įsiveržė Hitleris su savo vyrais. Tuo metu, kai SA priėdūrų ir balkone pastatė kulksvaidžius, Hitleris užsilipo ant vieno stalo ir išsitraukęs revolvėrį iššovė į viršų, norėdamas atkreipti visų dėmesį. Kahr nustojo kalbėti, o susirinkusieji atsisuko pasižiūrėti, nesuprasdami kas atsitiko. Hitleris surevolvėriu rankoje prasiskyrė keletą į tribūną. Vienas policijos valdininkas bandė pastoti kelią, bet Hitleris įrėmė revolvėrį ir tas atsisitraukė.

Anot vieno liudininko pasakojimų, Kahr stovėjo išbalęs kaip popierius. Jis atsisitraukė keletą žingsnių atgal ir Hitleris užėmė jo vietą šaukdamas:

laikinoji nacionalistinė vyriausybė. Kariuomenės ir policijos kareivinės taip pat užimtos. Armija ir policija žygiuoja į miestą po svastikos vėliava.

Paskutiniąjį smulkmena buvo melas, bet tas pasigirimas buvo padarytas tyčia, kad žmonėms padarytų didesnę įspūdį. Niekas nenorėjo abejoti. Realybė buvo ta, kad Hitleris su revolvėriu rankoje ir SA ginkluotais vyrais, buvo čia pat. Tada Hitleris įsakė Kahrui, Lossowui ir Seisseriui nultipti nuo estrados ir eiti į gretimą kambarį. Stumiami SA, trys aukštieji Bavarijos pareigūnai, nesipriešindami išplėdė, nustebusios minios akivaizdoje, Hitlerio įsakymą.

Bet minioje atsirado tokių, kurie Hitlerį žiūrėjo, kaip į avantiūristą ir policijai pradėjo rekti:

--Nebūkite bailiai, kaip 1918 metais. Šaudykite, ko laukiate!

DVI SKIRTINGOS MOTERYS EKRANE

ALĖ RŪTA

kulisy, kelionė, paskui -- Italijos puošnių viešbučių gyventojai. Didžioji veiksmo dalis sukas Romoje, Puikios šio miesto nuotraukos prisideda prie filmo gerumų. Šio filmo teigiamybės ir kelių antraeilių aktorių gera vaidyba; ypač ryški grafišė (Lotte Lenya).

Antrajame filme iš New Yorko moteris nuvedama į Arizoną. Ten ji patenka į labai sunkias gyvenimo sąlygas, sunkiai dirba, kovoja dėl savo būvio (kartais net donkichotiškai). "The Roman Spring Of Mrs. Stone" yra dramatinio pobūdžio, su gerai supinta intriga ir nuosekliai išvesta pagrindine mintimi, pagal žymaus dramaturgo Tennessee Williams romaną. "The Second Time Around" -- komedija, ne visur nuosekli, kiek šaržuotais charakteriais. Filmo turinys -- pagal Richard E. Roberts romaną. Debbie Reynolds labai tinkama Liukrecijos vaidmeniui: be didelių draminių įtampų, puiki įvairiose komiškose situacijose, jei čia būtų buvę įpinta šokio, sakytume, kad ši rolė sukurta kaip tik šokėjai ir lengvų vaidmenų aktolei Debbie Reynolds.

Kas lieka mintyse, pasižiūrėjus šių abiejų suaugusiųs ir vyresniems jaunuoliams tinkamų filmų?

Tačiau policininkai, matydami, kad jų viršininkas nesipriešindamas vykdo Hitlerio įsakymą, nedrįso judėti.

Hitleris prieš tai buvo padaręs žygį, kad vienas iš nacių bendradarbių policijos štabe -- Wilhelm Frick telefonuotų į aludę kitiems policininkams, įspėdamas, kad į įvykį per daug nesimaišytų.

Minia pradėjo kelti triukšmą ir Goeringas rado reikalo pasikelti į tribūną.

--Niekas nebijokite, ramino jis, mes turime taikungus norus. Kuo jūs skundžiatės. Jūs turite savo alų!

Ir jis pranešė, kad šalia salės, gretimame kambaryje, formuojama nauja vyriausybė.

Ta vyriausybė formavosi Hitleriui grasinant revolvėriu. Surinkęs į atskirą kambarį savo belaisvius jis juos įspėjo:

--Niekas iš čia neišeis gyvas be mano leidimo.

Paskui jiems pranešė, kad kiekvienas jų gaus aukštą vietą Bavarijos ar viso Reicho vyriausybėje kurią jis sudarys su gen. Ludendorffu.

Su Ludendorffu? Prieš tai jis buvo nusiuntęs Scheubner -- Richter į Ludwigshoehe pristatyti į aludę generolą, kuris visai nieko nežinojo apie nacių pučą.

Belaisviams atsisakant duoti teigiamą atsakymą, Hitleris ėmė kurstyti, kad kiekvieno jų pareiga prisidėti prie tautinės revoliucijos ir įeiti į naująją vyriausybę, užimant vietą, kuri jiems skiriama, o priešingai, jie neturės teisės egzistuoti. Kahr būsiąs Bavarijos regentu, Lossow tautinės armijos viršininku, o Seisser Reicho policijos ministru. Bet nė vienas jų nebuvo sužavėti siūlomomis aukštomis tarnybomis.

Jų tylą nervino Hitlerį, kuris pradėjo į juos taikyti iš revolvėrio.

--Aš turiu keturius šovinius revolvėryje, sušuko jis. Trys mano bendradarbiams, kurie mane apleidžia, o paskutinisys man pačiam. Jei rytoj aš savo rankose neturėsiu pergalės, aš būsiu miręs!

Kahr nepasižymėjo dideliais gabumais, bet turėjo finzė drąsą.

--Ponas Hitleri, jūs galite mane nušauti, ar pats nusišauti, tai nesvarbu.

Seisser panašiai atsakė prikišdamas, kad Hitleris neišlaikė žodžio organizuodamas pučą prieš policiją.

--Aš tai padariau, atsakė Hitleris. Atleiskite man. Bet tai buvo reikalinga dėl tėvynės interesų.

Gen. Lossow pasiliko tylus. Kada Kahr iš naujo pradėjo kalbėti, Hitleris suriko:

--Čia niekas be mano leidimo neturi teisės kalbėti!

Kitame numeryje: KLAIDA, KURI NULEMĖ PUČĄ...

barius ir gražias Romos apylinkes, kol patenka į gobšų intrigantų pinkles. Gudri grafišė puikiai pragyvena, supažindinama jaunus vyrus su meilės išsilgusiomis senstančiomis užsienietėmis, ypač amerikietėmis. Ties jaunuoliai moka mylėti už pinigų ir brangias dovanas, bet moka ir paniekinti "mylimąsias".

Ypač žiauriai paniekinama Mrs. Stone, nes jos naivumas meilės trokštančios moters, vieniškos ir ieškančios draugo, nevien meilužio, o protas, sakytume, vyriškas toli matąs ir giliai įžvelgias. Ir, vis dėlto, autorius (Tennessee Williams) išveda liūdną mintį, kad moterį nugalai ir užvaldo jos jausmai, jos troškulys meilės, draugystės ir globos, o ne protu vadovaujantis siekimas didžiųjų gyvenimo tikslų.

Mrs. Stone drama tęsiasi išmetimu per viešbučio langą jos miegamojo raktą naujam "draugui", kuris jau ilgai ją visur sekioja. Dar nenuodžiūvus ašaroms, dar teberaustant nuo pirmojo meilužio šlykščių intrigų ir paniekinimų, Mrs. Stone šaltai ir abejingai pereina į kito meilužio glėbį.

Šaltai, lyg ir apsisvarstę, čia Mrs. Stone taip pasielgia, bet jos tame veiksmo yra nevaldomo prigimties jausmo jėga, ciniškas atsidavimas tik tam jausmui. Labdaros, meilės artimui, religinio, gamtos pamėgimo, intelektualinio troškimo ar kitokių kilniųjų jausmų autorius šiai moteriai visiškai nesuteikia. Liukrecija, jaunutė našlė, pionierė Arizonoj yra visiškai kito tipo moteris. Šiai meilė (Nukelta į 3 psl.)

DIRVOS ROMANO KONKURSA

Dirvos redakcija skelbia pirmąjį romano konkursą. Lietuviai rašytojai nuoširdžiai kviečiami tame konkurse dalyvauti. Laimėtojai bus išmokėti 1,000 (vieno tūkstantio) dolerių premija.

Kiekvienam rašytojui, dalyvaujančiam konkurse, skelbiamos šios sąlygos:

- Veikalo žanras -- romanas.
- Veikalas turi būti niekur nespausdintas.
- Veikalo tematika ir dydis neaprežiami, bet kūrinys turi būti vertingas literatūrinio požiūriu.
- Konkursą laimėjęs autorius premijuotą kūrinį leis spausdinti Dirvoj be atskiro atlyginimo.
- Premijuote romano autorius pasilieka sau atskiro išleidimo teises, bet sutinka dėl leidimo sąlygų tartis visų pirma su Vilties Draugijos leidykla.
- Viena rankraščio kopija, perrašyta mašinėle, juri komisijai atsiunčiama iki 1962 m. rugpjūčio 15 d., 6 val. vakaro.
- Konkurso slaptumui užtikrinti, veikalai siunčiami tokiu būdu: 1. Autorius veikalą konkursui duoda ne tikra savo pavardė, bet pasirašęs slapyvardžiu, 2. Prie rankraščio pridėdamas uždaras vokas, ant kurio pakartojamas minėtas autoriaus slapyvardis, 3. Vokan įdedamas mažesnis uždaras vokelis su tikra autoriaus pavardė ir adresu.
- Jury komisijos nepremijuoti veikalai grąžinami autoriams išlaikant šiuo atveju reikalingą slaptumą.
- Jei kurį nors nepremijuotą romaną Dirva norėtų spausdinti savo skiltyje, dėl to su autorium tariamasi atskirai.
- Dirvos romano konkurso jury komisiją sudaro Dirvos redakcijos atstovas -- Stasys Santvaras, du rašytojai, Lietuvių Rašytojų Draugijos nariai -- Antanas Gustaitis ir Faustas Kirša, ir du grožinei literatūrai artimi asmenys -- dail. Viktoras Vizgirda ir Juozas Kapočius. Jury komisijos sprendimai daromi balsų dauguma.
- Konkursą laimėjusiam rašytojui 1000 dolerių premija bus įteikta Clevelande, Ohio, Dirvos metinės šventės metu, 1962 m. rugsėjo 29 d.
- Dirvos romano konkursui rankraščiai, perrašyti mašinėle, nelaukiant nustatyto termino, siunčiami šiuo adresu: Stasys Santvaras, Dirvos romano konkursui, 404 K St., So. Boston, Mass., U.S.A.

Šio romano konkurso 1,000 dolerių premijos mecenatas yra JONAS ČESNA, iš Omahos, Nbr.

Dirvos Redakcija

ŠIANDIENIR RYTOJ

(Atkelta iš 1 psl.)

Devyniasdešimt devintuoju veto Zorinas nukirto Stevensono rezoliuciją prieš Indijos žygį portugalų kolonijon. "Tai pradžia galo J. T. organizacijai", -- sudejavo Stevensonas: -- "Juk ir Tautų Sąjunga žlugo, kai nebesiryzė priešintis agresoriams".

Tiesa, tik vėlokai ištarta. Stevensonas šiandien Saugumo Taryboje vienintelis J. T. steigiamojo susirinkimo liudininkas. Jis turi atminti, kad jau tenai, steigėjų tarpe, dalyvavo visų klastingiausias agresorius. Tai tenai ir buvo J. T. organizacijos galo tikroji pradžia.

"Čia sprendžiamas klausimas ne apie kolonializmą, o apie J. T. principus lauzantį jėgos naudojimą tarpautiniams ginčams spręsti", -- aiškino Stevensonas, Indijos atstovas atkirtė: "Mums tai kolonializmo likvidavimas, ir -- principai, ar ne principai, -- mes negalim to atsisakyti". Anot to žemaičio: "Bo aš noriu, bo man reiki!"

Nehru -- taikos apaštalas. Nepraleidžia progos pasakyti pamokslą kitiems, kad ginčus tvarkytų tik taikingu būdu. Šiandien ir jam pritiko pamokslas: neskubėk, tarkis su portugalais, bandyk kolonializmą dildyti geruoju, palaipsniui...

Bet per dešimtį metų geruoju jis neišspaudė iš portugalų netgi pažado kada nors išsikraustyti iš Indijos pakrančių. O jėga -- užteko krienos paros! Rytoj Nehru gal pridės prie savo pamokslų: "Nežiūrėk, ką darau, klausyk, ką sakau"...

Principai, ar ne principai, bet ir pati J. T. organizacija Katangoj įstrigusiam politiniam ginčui spręsti ką tik pavartojo jėgą, su visais tokiems atvejams būdingais atributais: bombardavo ligonines, žuvo moterys, vaikai, ligonys...

Su tuo pačiu patogiu sakinio lūpose -- "nežiūrėk, ką darom, tik klausyk, ką sakom" -- galėtų ir Adenaueris staiga išdėstyti savo divizijas rytinėn Vokietijon, arba ir Jungtinės Valstybės Kubon...

Tikrai, nebežinia, kieno ir koks galas prasideda šiandien ir ateis rytoj...

TO BE SURE OF HAVING CASH WHEN YOU NEED IT--FOR CHRISTMAS PLANNING--NEXT YEAR--AND EVERY YEAR--CHILDREN'S EDUCATION, A COMFORTABLE RETIREMENT, TRAVEL--PLUS ALL THE OTHER DREAMS OF NICE AND NECESSARY THINGS FOR THE FUTURE.

All Savings Deposited through JANUARY 15th... Earn **4%** from JANUARY 1st!

ST. CLAIR SAVINGS

3 Locations

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10,00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Skaiciai tikriausiai kalba

Vakarų spaudoje dar vis grįžtama prie Maskvoje įvykusio komunistų partijos dvidešimt antrojo suvažiavimo. Vieniems tas suvažiavimas įdomus dėl komunistams būdingos "nustalinimo" procedūros, antriems dėl sąskaitų suvedinėjimo, o tretiems dėl pažadų, kaip sovietijai bus gera gyventi už 20 metų.

To suvažiavimo paskelbtos kalbos, vienu požūriu labai įdomios ir mums, ypač kad jos, sąmoningai ar ne, bet nemeluotais skaičiais pasako tikrą teisybę apie sovietijos imperialistinę ir kolonialistinę politiką. Gal dar teisingiau, tai apie pasiektus tose srityse laimėjimus, kuriais gyvensi pats Nikita Chruščiovas. Ir tuo pačiu skaičiais įrodė, kad vakarai iš imperializmo ir kolonializmo pasitraukia, o jų vietą skubiai užima Maskva.

N. Chruščiovo pilnas pranešimas buvo atspausstas Pravdoje spalio 19 d. Tame pranešime jis įrodinėja, kaip socialistinis blokas veržiasi pirmyn, o Vakarai atsilieka. Pagal Chruščiovo pateiktus skaičius, šešios vadinamos imperialistinės valstybės: Amerika, Anglija, Vokietija, Prancūzija, Japonija ir Italija, (su kolonijomis) 1919 metais turėjo 60,3 milijonus kv. kilometrų, o 1961 m. pas juos beliko tik 18,6 milijonų kv. kilometrų. Jų gyventojų skaičius buvo 855 mil. 1919 m., o 1961 m. beliko 541,5 milijonų. Jie prarado visas kolonijas ir paskutinės liekanos — Alžiras baigiamas likviduoti. Į tuos skaičius neįeina Belgijos, Olandijos ir Portugalijos kolonijos.

Kad būtų dar vaizdingiau, Chruščiovas patiekė bendrą pasaulio kolonijų plotą t. y. 104,5 milijonų kv. kilometrų 1919 m., o 1961 beliko 14,2 kv. kilometrų, gyventojų atžvilgiu 1919 m. buvo 1 milijardas 230 milijonų, o 1961 m. beliko tik 84,4 milijonų. Reiškia, tai sudaro 14% buvusio ploto ir 4% gyventojų prieš 42 metus. Taigi kokia didesnė dekolonizacija begali būti?

Chruščiovas, pažymėdamas ir pabrėždamas komunistinio bloko padidėjimą niekur nepasakė, kad tai buvo įvykdyta smurto keliu ir kad niekur nebuvo atsitikimo, ka kas nors savo laisvą valią ir balsų daugumą buvo nubalsavęs prisijungti prie sovietų. Reiškia, buvo įvykdytos sovietų kolonialinės ekspedicijos, kurios jėga pavergė laisvas tautas ir paverė savo naujų kolonijų vergais.

Pagal Chruščiovo pateiktus davinius, sovietinis blokas savo teritoriją, 1919 metais susidedančia iš 21,7 milijonų kvadr. kilometrų, 1961 metų padidino iki 35,1 mil. kv. kilometrų. Naujai įgyti 13,4 mil. kv. kilometrų, palyginus su Europa, sudarytų net 24 Prancūzijos plotus. Sovietų blokas 1919 m. turėjo 138 mil. gyv., o dabar 1 milijardą ir 72 mil. gyventojų.

Chruščiovas nepasitenkino pacituoti skaičius, bet dar patiekė tą patį jų mėgstamais procentais. Tarp 1919 ir 1961 metų teritorijos, kurios Vakarų imperialistų buvo kontroliuojamos, nukrito nuo 44,5% iki 13,7% viso žemės rutulio ploto. O gyventojų skaičiaus atžvilgiu nukrito nuo 48,1% iki 17,9%.

Tuo pat laiku Maskvos kontroliuojamos teritorijos išaugo nuo 16% iki 26% žemės rutulio ploto ir nuo 7,2% iki 35,5% visų gyventojų. Išvadoje matome, kad vakarų "imperialistai" dekolonizavo 1 milijardą 228 milijonus žmonių, o tuo tarpu "antikolonialistai" pavergė 934 milijonus.

Iš čia minimų skaičių, paimtų iš paties N. Chruščiovo kalbos, kiekvienas gali įtikinamiau pajusti, kas yra tikrieji imperialistai ir kolonialistai. Tie skaičiai nemeiluota kalba ir labai daug pasako.

A. L.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2515 West 69 St. Marquette Parke
PR 8 - 9259

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5 ths. 4.95
 2. BISQUIT 3 star cognac 5 ths. 4.98
 3. MARTEL 3 star cognac 5 ths. 5.39
 4. WHITE HORE SCOTCH WHISKY 5 ths. 4.98
 5. Arrow Cockt. MARTINI OR MANHATEN 5 ths. 2.98
 6. CONTREAU LIQUER 5 ths. 4.75
 7. Da SILVA 10 metų Portugalų BRANDY 5 ths. 3.69
 8. Kijafa Vynas 5 ths. 1.75
- Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

Išbadėjusių kinų eilės nuo ankstyvo ryto stovi prie krautuvės, kad gautų žiupsnelį ryžių...

BADO ŠMĖKLOS SPAUDŽIAMA KOMUNISTINĖ KINIJA BELDŽIASI Į AMERIKOS DURIS

LAIŠKAS IŠ PARYŽIAUS

tuose "laisvoje rinkoje", kur kainos labai aukštos. Pavyzdžiui, kiaušinis turguje kainuoja 1 jena, o valdininko alga yra 32 jena mėnesiui.

Kas įvyko toje Kinijoje, kuri prieš kelis metus, nors dar nebuvo turtinga, bet vistiek soti? Reikia pripažinti, kad gamtos prajovai buvo ypatingai nepalankūs. Pav., ryžių auginimo centrai palei Yangtsė -- 200 dienų visai nelyjo, o šiaurėje, Mandžurijoje, baisiausi potvyniai, kitur audros, taifūnai, šalčiai, vabzdžiai.

Bet ir režimo technokratai neša didelę dalį kaltės. Jie tikėjosi užtvankomis, kanalais sutvarkyti gamtą. Jie skubėjo Kiniją per vieną dešimtmetį sukurti pramonę, kuri viršytų prancūzų, anglų, japonų. Per 8 metus Kinija, viską aukodama, padidino 123% savo pramonės gamybos, bet žemės ūkis tepadidėjo 26%. Tuo tarpu per tuos pat 8 metus gy-

ventojų prieauglis buvo 134 milijonai.

Garsusis Kinijos planuotojas Li Fou-tchoun pasakė: "Kraštas be plieno tai lyg žmogus be kaulų ir raumenų". Prisimename visi, kad tada Kinijoje, šalia milijonų žmonių, kiekvienas kaimas pradėjo lydyti primityvius kiaušius būdu gabalus senos geležies, vario ar kokio kito metalo. Buvo organizuojamos lenktynės tarp kaimų, kuris daugiau bus sulydinęs. Deja, tie lydiniai buvo taip žemos kokybės, kad jų niekad ir niekur negalima buvo panaudoti. O tuo tarpu daržovės džiūvo daržuose, kopūstai (tautinė kiniečių daržovė) ir ryžiai puvo bei šalo laukuose. Dabar, kai gamtos prajovai pasirodė nepalankūs ir nesileidžiant sutvarkyti, vyriausybė nutarė, kad pramonė turi eiti pagalbon žemės ūkiui. Štai 20 milijonų valdininkų, fabričių darbininkų, studentų, buvo išsiųsti lauko darbams. Pekinas per 5 mėnesius nustoja 1 milijono gyventojų. Tuo pačiu pramonės produkcija krito, o maisto gamyba irgi nepakilo, nes

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HECKER TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE
WINE — LIQUOR — BEET

MARY HRIBAR & JOHN SUSTARSIC

1194 East 71st St.

EN 1-9779

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

**5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS**

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

**KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS**

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Bishop 2-1397

IR ČIA KOMUNISTAI GERESNI...

Dirva gerai parašė, kad mes per daug ir net neskoningai garbinamės apie valgytą ir gėrimą rengiamuose vakaruose ir vakarėliuose.

Apie tą Dirvos rašinį atsiliepė ir komunistinė Vilnius. Bet, kaip ir galima laukti, ir čia ji savo bendraminčių geresniais laiko, ji rašo:

"Toliau buržuazinių nacionalistų bendras Lenkijoje, perskaitęs Amerikos lietuvių nacionalistų nusiųstus laikraščius, "Dirvos" redakcijai rašo: "...perskaitęs visas tas korespondencijas apie jūsų vakarus ir vakarėlius, net nustebau, kad jūs ten tiek daug valgate ir geriate".

Aš galvoju, kad ir laikraščio "Vilnius" skaitytojai Lietuvoje ne kitaip galvoja apie mus pažangiečius. Žinoma, mes tiek daug savo parengimuose negirtuokliaujame ir nevalgome, kaip nacionalistai savo parengimuose, bet jau laikraštįje iš tiesų nesigailime vietos aprašymams apie valšes, vakarienes, skanų maistą, karštą kavutę ir t.t.

Nuo tokių korespondencijų rašymo reikėtų pradėti atprasti."

Džiaugiuos dar, kad neparašė, jog tik "buržuaziniai nacionalistai" tai daro. Bet kai pasižiūri į Vilnius korespondencijas, tai ten nieko daugiau ir nėra, kaip valgymas, gėrimas ir šokiai. Šokiai 60 - 70 metų raudonų jaunulių.

K. GEŠTAUTAS,
Chicago

treči metai iš eilės derlius labai menkas. 1958 m. Pekinas skelbė 375 milijonus tonų javų, o 1961 m. -- vos 150.

Pirmiausia Kinija kreipėsi pagalbos į Sovietų Sąją, bet šioji neturėdama šiuo momentu geros akies broliškai tautai, atsakė neturinti perteklių. Tai tiesa. Ji suteikė tik 5 metų moratoriumą savo paskolai, suteiktai mašinų pavydale 30 milijonų dolerių sumai. Skola turėjo būti grąžinta maisto produktais: alyva, soja, taukai.

Jau pernai Kinija, pirkdama grūdus Kanadoje ir Australijoje, išieškojo savo deivų rezervą ir per paskutinius šešis mėnesius jenos kursas krito 50%. Po visų šitų sunkumų ir grėsiant badui, Kinija buvo priversta užmiršti savo neapykantą Dėdei Samui ir kreipėsi pagalbos į JAV. Jei šioji nesuteiktų prašomosios pagalbos greitu laiku, Kinijos vyriausybė turi sudariusi planą. Sausros liūčių ar audrų nualintos sritys bus apieistos. Jomis nebebus rūpinamasi, o visa įmanoma pagalba bus teikiama sritims, kurios dar tebėra produktyvios. Bus maitinami darbininkai, kariuomenė ir partiečiai - veikėjai.

Amerikiečiai dar neatsakė nei taip nei ne. Jei bado spaudžiami kiniečiai norėtų nusikratyti savo dabartinių valdovų, kas juos pavaduotų? Tikriausiai ne Tchang Kai-Chek, kuris Kinijoje taip pat neturi autoriteto. Tai ką pasiūlyti tai 700 milijonų kiniečių miniai? Antra vertus, ar Mao Tse-tung, bado verčiamas, nepasirinks logiškos išeities -- užimti greta esančias teritorijas, tikrus ryžius aruodus, kaip Birma, Tailandas, Vietnamas?

Sunkus pasirinkimas JAV. Sovietų Sąjoga sugebėjo šaltai apšalti Kiniją, atsisakydama jai padėti. JAV greičiausiai nesugebės to padaryti. Ir vieną dieną, labai slapta, apieis Chicago laivas, prikrautas kviečių ir jis bus lygiai slapta iškrautas Schanghaiuje... Mat, kapitalistinės valstybės turi daugiau artimo meilės jausmų, negu taip vadinamos socialistinės.

Bet padėti Kinijai, tai reiškia sustiprinti Mao Tsé-tung režimą... Ar, vieną dieną geltonajam pavojui dar paryškėjus ir prisiartinus, mūsų vaikai ar anukai bus dėkingi už badaujančių kiniečių išgelbėjimą?

DABARTINĖ LIETUVIŲ FONDO BŪKLĖ

Dr. A. RAZMA

1961 m. rugsėjo 2 - 4 d. JAV Liet. Bendruomenės Tarybos suvažiavime padarė labai išmin-tingą sprendimą L. Fondo rei-ka-lu. Ten buvo priimti L. Fon-dui statutui perredaguoti princi-pai (iniciatoriai ten buvo patie-kę suvažiavimui L. F. statutą), kurie ir Liet. Bendruomenei ir iniciatoriams buvo priimtini. Taip pat buvo sudaryta komisi-ja, kuri per eilę posėdžių L. Fondo statutą perredagavo ir jau dabar jį užbaigė. Komisiją su-darė: rašytojas B. Babrauskas, dr. G. Balukas, inž. D. Bielskus, mok. T. Blinstrubas, dr. F. Kau-nas, adv. A. Kėželis (statuto au-torius), inž. V. Naudžius, dr. A. Razma (komisijos pirmi-ninkas), mokytoja A. Rūgytė, J. Švedas, dr. J. Valaitis.

Lietuvių Fondo perredaguotas statutas per dr. A. Nasvytį yra pasiūstas L. B. Ekonominėi Ko-misijai ir L. B. Tarybos prezidiumui, kurios pirmininkas St. Barzdukas pažadėjo, kad iki šių metų pabaigos, korespondenciniu būdu, bus susirišta su L. B. Tarybos nariais dėl šio L. F. statuto patvirtinimo. Po to L. Fondas bus tuoj inkorporuotas Illinois valstybėje. Taigi šiais metais būsime užbaigę pirmąją sunkiąją L. F. organizavimo dar-bo stadiją -- statuto redagavi-

mą ir L. Fondo legalizavimą. Panašioje būklėje yra ir Ka-nados L. Fondas, kurį organizuo-ja Kanados Liet. Bendruomenė su iniciatoriais (jų atstovas Vin-cas Ignaitis, R. R. 3 Rodney, Ont., Canada). Abu fondai kol kas veiks lygiagrečiai, o ateityje bendradarbiaus labai artimai, o gal net ir susijungs, jeigu to reikalaus gyvenimo logika ir ne-prieštaraus J. A. V. ir Kanados įstatymai.

L. FONDO ATEITIES PLANAI

Su 1962 metais pradėsime an-trąją L. F. organizavimo darbo stadiją -- piniginių vųjų L. Fon-dui, Norint gerų rezultatų, turės būt išdirbtas smulkus piniginio vaju-s planas. Prašome kiek-vieną siūsti siūlymus, patarimus, pastabas Liet. Bendruomenei ar-ba L. Fondo iniciatoriams. Dar geriau būtų, jeigu daugiau kas nepatingėtų tuo reikalu straips-nių spaudoje L. Fondo praktiško organizavimo reikalu. Kelius to-kius straipsnius skaitėme (ir rimtai studijavome juos), bet jų reikia dar daugiau. Turime ne-paprastai džiaugtis ir didžiulis, kad visa lietuvių patriotinė spau-da yra labai palanki L. Fondui

ir deda visus pozityvius tuo reikalu straipsnius.

Be lietuviškos spaudos para-mos L. Fondo būklė šiuo metu būtų labai sunkioje padėtyje. Tad pasinaudokime liet. spau-dos dosnumu ir parašykime dau-giau straipsnių praktiško L. F. organizavimo reikalu.

NUO KO PRIKLAUSO L. F. MILIJONAS?

Tik tu ir aš, nelaukdami ir nekritikuodami kitų, bet patys duodami pavyzdį ir siūsdami bet kokią finansinę auką L. Fondui, padarysime "žemišką stebuklą" lietuvių išeivijoje ir sukursime L. Fondą sudėdami milijoną do-lerių. Nežiūrėkime vien į dau-giau pasiturinčius lietuvius, bet aukokime kiekvienas, pagal iš-galę.

L. Fondas jau turi apie 20,000 dol. paaukoti, daugiau kaip 60,000 d. pasižadėjo tuoj paaukoti kai L. Fondo statutas bus legali-zuotas. O kai pasieksime 100,000 dol., tada L. Fondas tikrai spar-čiai pradės augti ir milijoną pa-sieks. Aš tikrai tikiu, kad kiek-viena didesnė Lietuvių Bendruo-menės apylinkė, didesnės lie-tuvių organizacijos, lietuvių baž-nyčios, daugiau pasiturintieji lie-tuviai paaukos po 1000 dol. O visi kiti aukos tiek, kiek finansiškai išgalės.

KUR SIŪSTI L. FONDUI AUKAS

Kas nori, kad jo auka būtų atstovaujama per Liet. Bendruomenę, aukas siunčia šiuo ad-resu: The Superior Savings and Loan Association, 6712 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Saskaity-tos Nr. 20656 (aukos saugojamos L. B. centro valdybos.)

Kas nori pats atstovauti auką L. Fonde, aukas siunčia šiais

adresais:

1. Lithuanian Foundation, Nr. 89463, Standart Federal Savings and Loan Association of Chicago, 4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

2. Lithuanian Foundation, arba Nr. 17192 St. Anthony Savings and Loan Association, 1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

Čia aukos saugojamos dr. A. Razmos, dr. G. Baluko, dr. F. Kauno ir V. Šmulkio parašais.

L. Fondą legalizavus ir au-kotojams išrinkus L. F. Tary-bą, visos paaukotos aukos, su jau gautais procentais, pereis į L. F. Tarybos žinią.

CHICAGO

GRAŽUS PASIŪLYMAI IR REALŲ DARBAI

Gruodžio 16 d. įvyko ALT S-gos Chicago's skyriaus narių susirinkimas. Dalyvavo gana didelis skaičius narių. Į skyrių įstojo pora naujų narių.

Be einamųjų reikalų Dr. St. Biežis skaitė paskaitą Lietuvių tautinės idėjos vystymasis Amerikoje. Paskaitininkas savo turtingoje paskaitoje peržvelgė vi-są istorinę eigą nuo senųjų ateivių įsikūrimo iki mūsų dienų. Paskaita sukėlė gyvą susidomėjimą. Ji vėliau bus atspausdinta Dirvoje.

Be bendruomenės reikalais kalbėjo T. Blinstrubas ir St. Šiaučiušas. 1962 m. sau-sio pabaigoje kviečiamas Chicago's apygardos skyrių narių suvažiavimas. Kalbė-tojai ragino skyriaus narius tame suvažiavime aktyviai dalyvauti. Per Bendruome-nę mes galime daug ką nu-veikti.

P. Kasakaitis, LNT Chi-cagos atstovas, painforma-vo dalyvius, kad Tarką su-darančios organizacijos ruošia Vasario 16 minėji-mą. Kvieta šiam minėjime skaitlingai dalyvauti. J. Jurekūnas sumanymą užgy-rė motyvuodamas tuo, kad ALT ruošia bendrai visiems lietuviams Vasario 16 mi-nėjimą, gi atskiros organi-zacijos tai daro siauresne prasme ir juose taip pat reikia dalyvauti. Kuo dau-giau minėjimų, tuo daugiau žmonių į juos atsilanko. Į vieną minėjimą negi visi Chicago's lietuviai gali su-tilpti.

Spaudos reikalais pasisa-kyta, kad skyriaus nariai pasirūpintų surasti naujų Dirvos skaitytojų.

Inž. J. Jurekūnas prie šio klausimo prijungė dar vie-ną gana būdingą reikalą, tai A. Nasvyčio anglų kalba parašytos knygos — Palik ašaras Maskvoje platinimo būdą. J. Jurekūnas mano, kad ši knyga turėtų būti visose universitetų biblio-tekose, knygynuose ir skai-tyklose. Reikia sudaryti fondą, iš kurio būtų galima nupirkti keletą egz. ir juos pavesti Lietuvos Gener. Konsului Chicagoje. Tuo būdu Konsulas turėtų gali-mybę savo kolegoms ir šiaip amerikiečiams, progai pa-sitaikius, įteikti. Sumany-mas rado gyvą atgarsį. Dr. Biežis tuoj pasiūlė sumesti po ketvirtą dolerį nuo galvos. Čia pat nariai sudė-jo \$44.00 ir skyriaus valdy-ba iš kasos paskyrė \$36.00. Viso \$80.00. Už šią sumą bus nupirktą 20 egz. Armo-nienės knygos ir atiduotos Liet. Gener. Konsulo despo-zicijai.

Atrodo, kad ta pati ga-lėtų lengvai padaryti Alto Chicago's skyrius iš kasoje turimų kuklių pajamų, nu-pirktą keletą egz. minėtos knygos ir per informacijos centrą įteiktą Vasario 16 d. proga senatoriams bei kon-gresmanams.

Taip pat paraginti stu-dentiją, kad ji pasirūpintų, kad jo lankomo Universite-

to biblioteka turėtų minėtą knygą. Tuo būdu visi at-liktime didelį darbą.

Po visų pasisakymų bei sumanymų įvyko kavutė. Jai vadovavo O. Bižienė. Skanūs pyragaičius paruo-šė skyriaus ponios. Ačiū!

J. Jurevičius

NORI PAGAMINTI VYTAUTO DIDŽIOJO MUZIEJAUS MODELĮ

Inžinieriai — architektai, buvę Vytauto Did. Muzie-jau vadovai, karo invalidai, tarnautojai ir visi kiti, ku-rie gali suteikti reikalingas žinias apie V. D. Muziejų Kaune, prašome atsilepti į Dirvos redakciją.

Žinios reikalingos V. D. Muziejaus rūmų ir sodelio modeliui pagaminti.

1. Visos sodybos planas (išmatavimus).

2. Pakilimas nuo Done-laičio į Putvinskio gatvę (metrais).

3. V. D. Muziejaus planas (ilgis, plotis, aukštis (at-skirų rūmų blokų išmata-vimais), stogo konstrukcija.

4. Varpinės planas (svar-bu aukštis).

5. Varpinės sujungimas su rūmais. (Išmatavimai).

6. Laisvės stovylos pa-grindo išmatavimai ir visas aukštis.

7. Žuvusiems paminklo išmatavimai ir aukštis.

8. Kryžių, koplyčių, au-kuro, tvorėlės padėtis prie paminklo.

9. Knygnešių darželio planas.

Žinias siųsti: Dirva, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, USA.

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 31 D. Santaros -- šviesos Federacijos Naujųjų Me-tų sutikimas Grecian Room, Chi-cago Music Hall patalpose, 32 W. Randolph st.

SAUSIO 7 D. Draugo konkursi-nio romano premijos įteikimo vakaras Marijos Aukšt. Mokyk-los salėje.

SAUSIO 27 D. Jūratės ir Kas-tyčio Operos Fondo balius Wes-tern Ballroom salėje.

VASARIO 3 D. Lietuvių Inži-nierių ir Architektų Sąjungos tra-dicinis balius Drake viešbutyje 7:30 val. vakare.

KOVO 4 D. Chicago's skautų Kaziuko mugė Jaunimo Centre.

KOVO 17 D. Laiščių Lietuviams metinė šventė Jaunimo Centre.

BALANDŽIO 1, 7, 16 D. 1962 m. G. Verdi operos "Aida" pasta-tymai Marijos gimnazijos salėje.

Kas Dirvos neskaito — daug nustoja!

Paraginkit savo pa-žįstamus užsiprenu-meruoti DIRVĄ.

Pasakykite savo bankininkui, savo advokatui ar savo agentui

Pasakykite jam, kad jūs norite Louisville Title Insurance Company apdrausti jūsų nekilnojamą turtą... ir jūs galėsite džiaugtis maloniausiu jausmu, bet kada turėtu apie bet kokią nuosavybę.

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E.
Phone MA 1-2075

11 šokių pramoginės muzikos plokštelės.

Maža plokštelė. Valsas ir tango

PRESSED AND RECORDED BY CUSTOM RECORDS

Isleido ABC Records, 7403 S. Western Ave., Chicago, Illinois

ĮDAINAVO VANDA STANKUS

PIRMOJI LIETUVIO KOMPOZITORIAUS ILGO GROJIMO PRAMOGINĖS MUZIKOS PLOKŠTELĖ

HI-FI ir STEREO

CUSTOM RECORDS

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąs-kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą do-lerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite at-siųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per-siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

KORP! NEO LITHUANIA IR L. T. A. SAMBŪRIS CHICAGOJE

GRUODŽIO 31 D. RUOŠIA NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ CHICAGOJE

Mid-West viešbučio patalpose, 6 Hamlin Ave.

Šokiams gros Clevelando neolithuanų orkestras.

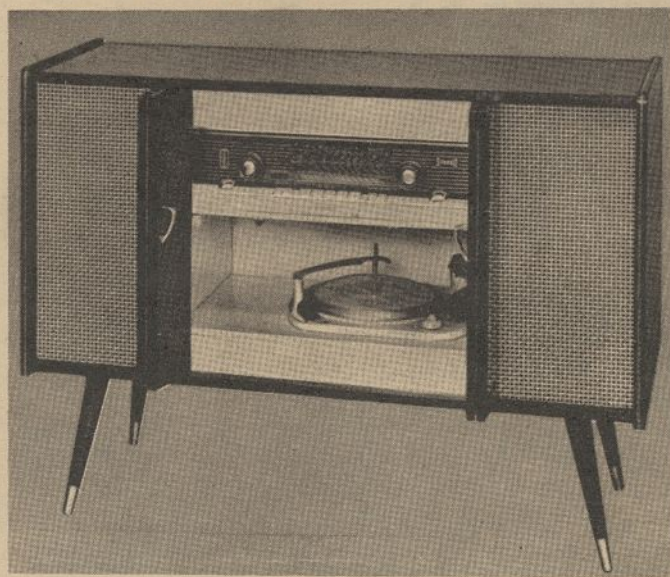
Kolegos neolithuanai su savo draugais kvie-čiami dalyvauti tame Naujųjų Metų s u t i k i m e. Staliukus galima užsisakyti pas filist. Juozą Žemaitį, 7056 So. Campbell Ave. Tel. HE 6-2231 vakarais nuo 8 iki 10 v.

Įėjimas drauge su vakariene: \$7.50.
Studentams \$5.00.

NAUJI RADIO-PATEFONAI PILNAS

STEREO

su dviem prijungiamais garsiakalbiais

Priedas du garsiakalbiai.

VISAIS REIKALAIS KREIPTIS Į ATSTOVĄ:

S. GRABLIAUSKAS

5 Thomas Park

So. Boston 27, Mass.

Telef. AN 8-5467

SIAUBINGOS VALANDOS (5)

JONAS JANČYS

MUS KILNOJA IŠ STOVYKLOS Į STOVYKLĄ

Prieš išvykstant iš durpyno jau buvome užsidirbę nemažai pinigų. Iš atvykusių švedų pirklių nusipirkome drabužių, skalbinių, kojinių. Taip apsirengę nė kiek neblogiau atrodėme kaip ir visi švedai. O atvykę į Švediją buvome beveik nuogi, gi dabar dar prisikrovėme ir po porą gerų lagaminų.

Tik neaiškus mūsų likimas drumstė ramybę, nes gandai apie perdavimą rusams nuolat dažnėjo. Dar dirbant durpyne direktorius mus vis ramindavo, įrodinėdamas, kad kiti internautieji nedarba ir kad

mes būsime išimtis. Taip ir gyvenome ta viltimi, nors visą laiką buvom neramūs.

Sezonui durpyne pasibaičius mus gražino į Havdeno stovyklą. Čia daug kas buvo pasikeitę. Mus užtarusio stovyklos komendanto — majoro jau nebebuvo. Jį pakeitė pulkininkas, griežtas ir nemalonus žmogus.

Stovyklą aptvėrė aukšta vielų tvora. Sustiprino apsaugą. Net ir šunes atvežė. Į pasilinksminimus civilių švedų gyventojų jau nebeleido. Uždraudė sporto rungtynes.

Tuo tarpu artėjo ruduo, palapinėse darėsi šalčiau ir

šalčiau, nors jose ir buvo pastatytos mažos krosnelės. Jas kūrenant tuoj būdavo per karšta, o užgesinus, bematant visus imdavo krėsti šurpas.

Spalio mėnesį gauname įsakymą susikrauti turtą — mus perkelia į pačią Švediją.

Švedų karo laivas mus nuplukdė iki atviroje jūroje laukiančio prekybinio laivo Regina, kuris po 24 val. išlaipino Akus uoste.

Uoste mus sutiko švedų kariuomenė ir išgabeno į artilerijos poligono stovyklą, apie 10 km. nuo Kristianstadto. Ten jau radome daug internautų karių.

Apgyvendino mediniuose barakuose, kur išbuvome iki 1945 metų lapkričio mėnesio. Vėliau visus pabaltiečius perkėlė į kitą stovyklą prie Reneslet miesto.

Važiavome traukiniu, lydimi vieno švedo karininko ir keletos puskarininkių. Rytą išvažiavę, vakare pasiekėme naująją stovyklą. Čia radome apie 1000 internautų karių, jų tarpe apie 100 latvių.

Gruodžio mėn. pradžioje vėl visi pabaltiečiai — iš viso 167 asmenys, buvome iškelti į kitą stovyklą prie Reneslet miesto. Tą stovyklą gatvė dalino pusiau. Vienoje gatvės pusėje, mediniame name, gyveno karininkai, buvo valgykla, o kitoje — kareiviai. Abiejose pusėse, prie įėjimo, stovėjo sargyba.

Vaikščioti vieniems pas kitus nedraudė, išskyrus naktį, kada visi turėjome būti savo pusėje. Stovyklą, ypač naktimis, saugojo net su šunimis bei sekliais.

Gyvenome labai gražioje vietoje. Kiek tik akys užmeta, matėsi vien tik kalnai ir miškai.

Pradžioje, lydimi švedo karininko, galėjome eiti pasivaikščioti. Tuo mes mielai ir naudojome. Visų slapta mintis buvo iššvaigyti apylinkę pabėgimui, nes jau buvo gana aišku, kad būsime atiduoti rusams, nors vilties vis dar nenustojome.

Ruošėme įvairius pabėgimo planus, sekėme sargybinių judėjimą ir pamainų tvarką. Apžiūrėjome tvorą, žemės nelygumus, išuostinėjome visus stovyklos užkampius.

Pabėgti būtų buvę įmanoma, bet vis dar nenorėjome tikėti, kad neutrali valstybė, karui pasibaigus, atiduotų priešams internautus karius.

Kitame numeryje: Paskelbiame bado streiką.

Grupė Denverio lietuvių Colorado kalnuose. Iš kairės: Aldona Lataitienė, Regina Vaitaitienė, Algis Steikūnas, Stepas Steikūnas, Antanas Tamošaitis. Sėdi -- Algis Vosylius. A. Vaitaičio nuotrauka

COLORADO LIETUVIAI KVIEČIA PASIGROŽĖTI IR PASINAUDOTI DIDELIAIS GAMTOS TURTAIS

Bet kuris metų laikas yra atostogų laikas Colorado kalnuose. Pavasaris, vasara, ruduo ar žiema, -- visi turi ką nors ypatingo. Žuvavimui, medžiojimui, slidinėjimui, kalnų laipiojimui ir t.t.

Colorado yra viena iš tinkamiausių Amerikoje vietų. Bet nėra reikalo nei rušiuoti visus čia randamus malonumus. Ne tik sporto mėgėjai, bet ir visi kiti čia ką nors suranda.

O Colorado lietuviai surado "sportą", kurio net pati valdžia dar nereklamuoja. Tai grybavimas. Baravykus, raudonius, lepšes ir kitus "lietuviškus" grybus čia, neperdedant, galima "vežimais vežti".

Vieno grybavimo užtenka, kad

šeimininkė pasidarytų atsargą visai žiemai. O kai šviežių grybų įsiori, -- sėsk į mašiną ir važiuok į artimiausią mišką.

Amerikiečiai, įskaitant ir vietinius Colorado gyventojus, įgrybus žiūri su nepasitikėjimu. Bet daug iš jų jau "įtikėjo", kai pamatė lietuvių, kurie grybus renka, paruošia, apsilaižydami valgo ir ... nemiršta.

Dauguma turistų čia laiką praleidžia tik pirmos rušies keliais važinėdami ir vaizdais besigrožėdami. Jeigu čia gyvenai, ar atvažiuojesi su vietiniais susidedi, tau atsidaro dar platesni horizontai. Dar įdomiau ir gražiau yra tose vietose, į kurias keliai net ir turistų žemėlapiuose nenurodyti. Koks malonumas besekant

briedžio ar stornos pramintą taką pasiekti kokią, atrodo, dar žmogaus akimis nematytą ežerėlį, ramiai banguojantį ir pasislėpusį toli nuo civilizacijos ir kasdieninio triukšmo. Geresnės vietos stovyklavimui ir norėdamas nesugalvosi. Taip ir norisi kartais su Baranausku paklausti: "Ar miške aš čia stoviu, ar dangų, ar rojų?"

Bet grįžkime iš rojaus atgal į žemę, kur nors prie Denverio. Kalnai šiuo metu jau puriu sniegu padengti ir briedžių takais tik raudonai apsiręgusi ir paraudusiais veidais medžiotojų besutiksi. Geriau važiuokime paslidinėti.

Geriausios slidinėjimo vietos čia yra neblogesnės ar gal net geresnės už bet kokią kitą vietą pasaulyje, ar tai būtų Šveicarija, Austrija ar Dolomitų kalnai Italijoje. Amžinai šviečianti skaidri saulė, mėlynas kaip linas dangus, tyras oras, lengvas sausas sniegas kvepiančių pušų apsuptuose kanjonuose suteikia slidinėtoji viską, ko tik galima pageidauti.

Dauguma slidinėjimo rezortų turi puikius, visiems prieinamus viešbučius. Valgyklose ar kitokiose kalnų užiegosose galima jausti Europos Alpių nuotaiką, kai čia po puikios dienos slidinėjimo susirenkama troškulo ar alkio numalšinti. O gal tik karšto vyno išgerti prieš grįžtant namo. Gal tik dainelė prie ašorčio ne taip greit ar ne taip gerai čia suskamba. Lietuviai turės turbūt tą paprotį stipriau populiariinti...

Colorado slidinėjimo sezonas normaliai tęsiasi apie 7 mėnesius (nuo lapkričio iki gegužės mėn.) Bet šiemet dvi slidinėjimo vietos netoli Denverio atsidarė jau rugsėjo mėn. Beveik visi rezortai turi specialias slidinėjimo pamokas pradedantiems ar pažangesniems. Slidinėjimo batų, slides ir lazdas galima vienai dienai išsinuomoti už 2,50 dol. Liftai dienai kainuoja nuo 2,50 iki 4,00 dol.

Žymiausios slidinėjimo vietos, lengvai iš Denverio pasiekiamos, yra Arapahoe Basin, Berthoud Pass, Loveland Basin ir Winter Park, kuris yra tvarkomas Denverio miesto. Šiose vietose ir Denverio lietuvių dažnai galima sutikti. Iš viso Colorado turi 35-kias moderniai įrengtas slidinėjimo vietas. Ruošiama ir daugiau.

Norintieji gauti daugiau informacijų apie slidinėjimą kviečiami rašyti Denverio Lietuvių Bendruomenei: Algis Vosylius, 2965 E. Poplar Ave., Littleton, Colo. Bendruomenės valdyba ne tik mielai visus informuos, bet žada ir nakvynės visiems pas Denverio lietuvių surasti. Tad iki pasimatymo su slidėmis.

-AV-

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Pay Yourself FIRST...

Pay Yourself REGULARLY!

TO BE SURE OF HAVING CASH WHEN YOU NEED IT—FOR CHRISTMAS PLANNING—NEXT YEAR—AND EVERY YEAR—CHILDREN'S EDUCATION, A COMFORTABLE RETIREMENT, TRAVEL—PLUS ALL THE OTHER DREAMS OF NICE AND NECESSARY THINGS FOR THE FUTURE.

All Savings Deposited through JANUARY 15th... Earn **4%** from JANUARY 1st!

ST. CLAIR SAVINGS

3 Locations

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ALBERT S. PORTER

COUNTY ENGINEER

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

MOSHER - LALLY CHEVROLET CO

SEE THE NEW MOST OUTSTANDING

1962 CHEVROLET

Bedford, Ohio

566 Broadway

BE 2-1880

Loveland Basin, Coloradoje, slidinėjimo rezortas žiūrint žemyn iš kėdės tik pradėjus keltis į viršų. Pirmoje kėdėje sėdi Antanas ir Agnė Tamošaičiai. A. Vaitaičio nuotrauka

PROTO IŠSILAIKYMAS SENATVĖJE

DR. S. BIEŽIS

Žmogaus protas yra ta neapčiuopiama ir nematoma jėga, kuri nustato ir kontroliuoja jo veiksmus. Kas tas protas yra nelengva tiksliai nusakyti. Tačiau visi žinome, kad tai žmogų išskiria iš kitų žemės gyvių tarpo. Juk tik žmogus turi pajėgumo galvoti, atseiti, protauti, daryti planavimus, spręsti įvairias problemas, ieškoti palankios išeities iš susidariusių sunkumų, analizuoti esamą padėtį ir ieškoti geresnių išečių.

Visi kiti gyviai neturi šitokių

požymių. Užtat jų likimas priklauso nuo gyvenimo sąlygų ir žmogaus valios. Jie, vienaip ar kitaip, pavergti žmogaus naudai. Tiesa, kartais teigiama, kad kai kurie gyviai moka taip pat protauti. Tačiau tai iki šiol niekas įtikinančiai neįrodė ir dėl to pasilieka tik sanprotavimas, o ne aiškus faktas.

Iš patyrimo žinome, kad kai kurie gyviai atlieka tikrai reikš-

mingus žygius, reikalaujančius nemenko žinojimo ir gilaus galvojimo ir net rimtos logikos. Pvz., paukščių tikslus skridimas rudenį tūkstančius mylių į tropišką kraštą žiemavoti ir pavasarį vėl grįžti į tas pačias vietas ir jas be klaidų surasti. Kai pagalvoji, juk tikrai, reikia didelio žinojimo ir tikslaus apskaičiavimo, kad be klaidų padarytų tokias ilgas keliones. Arba miško paukštelis, didžiausiu tikslumu, tarp daugybės vienokių iškilęs žmogus, bežiūrint paklysta ir mažame, neįprastame miškelyje.

Žmogus tokius stebėtinus, šiame atvejuje paukščių žygius vadina instinktu - nujautimu, o ne protavimu. Kas tas instinktas iki šiol taip pat neišaiškinta.

Kadaise, prieš milijonus metų ir žmogus taip pat gyveno olose ir miškuose, kaip anie žvėrys ir paukščiai. Tie žvėrys ir paukščiai ir dabar ne kitaip gyvena ir minta. O tuo tarpu žmogus, nors labai pamažu, savo protavimu ieškojo saugesnio, lengvesnio ir malonesnio gyvenimo, apleisdamas olas ir miškus. Jis pasigamino šiltą ir saugų butą apsigalvoti nuo gamtos žiaurumo, išrado ugnį, išmoko geležį pasigaminti, pasidirdino patogias susisiekimo priemones ir dabar jau skrenda greičiau už garsą.

Žmogus ir tik žmogus tepajėgė tai padaryti. Ir daugiausia padarė ne savo fizinių stiprumu, o tuo nematomu ir neapčiuopiamu proto galingumu.

Ta pačia paslaptinga proto galyste žmogus sukūrė dabartinę civilizaciją, pakilo aukštai kultūroje ir patogiai gyvena. Ir ta pati žemė žmogui pasidarė per daug maža. Jam parūpo pasiekti mėnulį ir tolimas planetas. Jis jau pajėgė ir atomą suskaldyti, kurio neišmatuojamą jėgą, dėja, pirmiausia grąšo pačiam žmogui.

Žmonių protavimo pajėgumas nevienodas. Vieni gali giliai galvoti, o kiti tik paviršutiniai. Vieni matytus ar girdėtus įvykius ilgai atmena, o kiti nespėjus apsisukti juos pamiršta. Tai priklauso nuo prigimties arba paveldėjimo.

Šia linkme einant rasime didelį protinio pajėgumo įvairumą, pradedant nuo silpnapročių vadinamų moronais ir baigiant genijais. Jei kūdikis gimsta su ribotu protu, tai jam neįmanoma pasivyti aukštesnio lygio, nors ir daug galima pasiekti atitinkamu lavinimu. Genijai, užgimę su labai aukštu proto pajėgumu dažnai ir visai blogose sąlygose prasimuša į aukštumas. Tuo tarpu vidutinio lygio, ir tikrai palankiose sąlygose, nepasiekia tų aukštumų. Bet čia tik viena tiesos pusė.

Iš patyrimo žinomas faktas, kad žmogaus protinis pajėgumas nemažai priklauso ir nuo jo intensyvesnio ir intensyvesnio naudojimo. Ir vidutinių gabumo, įtemptai lavindamasis, gali daug laimėti. Bet iš kitos pusės, ir didelių gabumų, bet leidžiantis savo protui rudyti, greit atsilieka.

Daugumoje atvėjų žmonės naudoja savo proto jėgas tik vėčiami tam tikrus darbus atlikti. Dažniausia, susijusius su gyvenimo išlaikymu. Kitais žodžiais

sakant išeina, kad proto lavinimas yra mažiau ar daugiau prievartos reikalas, paties gyvenimo spiriamas. Kad taip ir yra prisiminkime vieną pavyzdį. Žmogus darbovietėje, atlikdamas mažiau ar daugiau komplikotą darbą, yra priverstas protiškai įsitemti. Tai lavina jo protą, kad savo paskirtį tinkamai atliktų. Bet ir tie patys sudėtingi darbai, per ilgesnį laiką įgudusiam darbininkui pasidaro paprasti, atliekami beveik negalvojant.

O ką gi žmonės daro proto lavinimo atžvilgiu visą atliekamą laiką nuo įprasto, pragyvenimui reikalingo užsiėmimo? Didžiulė dauguma beveik nieko. Jei ką daro, tai kone automatiškai, be jokio įtempimo. Ir taip proto pajėgumas ima minkštėti. Tas pats atsitinka ir su žmonių raumenimis, kai jie atitinkamai nebenaudojami.

Čia bus įdomu pažvelgti, kas atsitinka su žmogaus protu jam senstant. Bendras dėsnių galioja, kad su kiekvienais pridėtiniais metais žmogaus proto pajėgumas menkėja. Tai reikėtų, kad juo asmuo senesnis, tuo jo protas silpnesnis ir nebepajėgiąs atlikti tokių protiškų darbų, kurie jaunystėje nesudarydavo jokių sunkumų.

Iš to išeitų, kad senų protavimas jau išsidėvėjęs ir jiems jau nebesaugu patikėti rimtesnius proto darbus. Patikrinimui šitokios pažūros net posakiai įsigyveno: senų protas kaip kūdikio; atseit jo protas nusmuko į mažamečio protavimą. Kad tikrą vaizdą susidarytume, reikia į šią padėtį giliau įžvelgti ir ją priimti ar atmesti.

Šitokių reiškinų senyvuose žmonėse pastebime ir to negalima užginčyti. Tačiau reikia patikrinti, ką tai tikrumoje reiškia. Ar tai tikrai senatvės neišvengiamas reiškinys, ar ko nors kito paseka. Proto pajėgumą gali susilpninti ir net visai sužlugdyti organinės ligos, mažiau ar daugiau paliečiančios smegenis. Tai gali įvykti bet kokio žmogaus amžiuje, nes galutinės pasekmės bus tokios pat.

Čia suminėsiu vieną labai paplitusią ligą, kuri išryškėja senatvėje, nors ir jaunesnio amžiaus nuo jos nėra laisvi. Ši liga vadinama arterijų sukietėjimas, arterijų sklerozė. Ji labai pamažu įsigali, kartais per dešėtus metų. Užtat jos pasekmės taip pat lėtai pajuntamos ir taip pat pamažu ryškėja.

Arterijų sukietėjimas gali būti vietinio pobūdžio. Šitokiais atvejais paliečia tik tokiuos organus, kuriuose toks sukietėjimas vyksta. Kiti organai tuo pačiu metu palieka laisvi ir visiškai normaliai veikia. Pavyzdžiui jei tarlumas sukietėjimas įsimeta į inkstus, tai jie nukenčia, jei į kojas, tai joms tikras vargas, o kraštutinais atsitikimais net kyla rimtas reikalas jas pašalinti, kad pačią gyvybę išgelbėjus. Smegenų arterijų sukietėjimas taip pat neretenybė, ypač senstančiųjų tarpe, nors ir jaunesnieji nėra išimtis.

Kai šitoki padėtis atsiranda smegenyse, tai protavimo pajėgumas laipsniškai menkėja. Šitokios ligos paliesti žmonės ir patys pajunta, kad jiems sunku atlikti pirmiau įprastus ir sunkumų nesudarančius proto darbus. Jie užmiršta paprastus dalykus, nebeatsimena kur tik prieš valandėlę padėjęs paprasčiausius savo daiktus, sakysime skrybelę pypke ir tt. Taipgi lengvai pa-

DETROIT

NAUJAS KAPAS

Lapkričio 29 d., stipraus širdies smūgio, ištiktas, staiga mirė Dr. Bronius Baleniūnas, kurį Detroito kolonijos lietuviai pažino kaip gerą kalbėtoją ir paskaitininką.

Velionis buvo gimęs 1904 met. liepos mėn. 27 d. Belazariškių sodžiuje, Siesikų valsč., Ukmergės gimnaziją, įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto teisių fakultetą, kurį baigė 1932 metais. Baigęs teisių mokslus, kurį laiką Kėdainiuose ėjo teisėjo pareigas, o vėliau persikėlė į Kauną ir vertėsi advokato praktika. Atgavęs sostinę Vilnių, buvo paskirtas Vilniaus miesto savivaldybės juriskonsulto pareigoms, o atspėjamu laiku vertėsi advokato praktika.

Besiartinant raudonajai pabaisai, su daugeliu bėgančiųjų pasitraukė Vokietijon. Ir čia jis nesėdėjo, rankas sudėjęs. Vos karo audrai apsimus, B. Baleniūnas įstojo į Heidelbergo universitetą, kur 1947 metais įsigijo teisių daktaro laipsnį.

Prasidėjus emigracijai į Ameriką, atkeliavo į Detroitą ir visą laiką dirbo Fordo fabrike.

A. a. Bronius Baleniūnas buvo didelis tolerantas, ramaus būdo, mėgo knygą ir laikraštį, sielojo tautos reikalais, rėmė lietuviškąją veiklą, aktyviai dalyvaudamas susirinkimuose, minėjimuose, parengimuose.

Velionis buvo pašarvuotas laidotuvių direktoriaus V. Baužos vadovaujamoje koplyčioje, iš kurios gruodžio mėn. 2 d. palydėtas į šv. Antano parapijos kapinyną. Čia šv. mišias atnašavo ir laidojimo apeigas atliko parapijos klebonas kun. W. Stanevičius, o jautrų ir turiningą pamokslą pasakė tėvas dr. T. Žilraitis.

Iga eilė mašinų sekė Broniaus Baleniūno karstą į Holy Sepulchre kapines, kur paskutinį atsisveikinimo žodį tarė tėvas dr. T. Žilraitis ir A. L. B. Detroito Apylinkės pirmininkas Vl. Pauža.

Supiltas naujas, gausiai gėlėmis papuoštas kapas arti neseniai išdygusio didžiojo patrioto a.a. kun. dr. Igno Boreišio paminklo, o palydėjusieji susimąstę palengva skirstėsi, lyg netikėdami, kad Broniaus Baleniūno žemės

miršta savo artimųjų vardus ir gyvenamas vietas, žinotų per dešėtus metų.

Iš šių faktų savaime išplaukia nenuginčijama išvada, kad šitokiuose atsitikimuose proto nusilpnėjimas nėra senatvės išdava, o tiesioginė ligos pasekmė, kuri mažiau ar daugiau vienodai pasireiškia, neatsižvelgiant žmogaus amžiaus, kai tokia liga įsigali smegenų arterijose. Taigi šitokiais atsitikimais nėra pagrindo primesti proto pajėgumo sumenkėjimą, kaip senatvės eigos požymį, nes tai neatitinka faktų daviniams.

kelionė baigta ir kad jis niekad daugiau į mus nebeprabilis.

LAIKAS APSISPŲSTI

Jau šie metai baigiasi. Ateina nauji 1962-ji. Ką jie mums žada -- niekas nežino. Gal didžios audros, baisios nelaimės stovi už senųjų metų slenksčio? Kas žino?

Žmonės, matydami besitartinančią nelaimę, buriasi krūvon. Ir mes, Detroito lietuviai, peržengdami senųjų metų slenksčių ir žvelgdami į nežinomybės tamsą, nors Naujų Metų turėtume sutikti krūvoje. O šią progą mums sudaro A. L. B. Detroito Apylinkės valdyba, kuri bendram Naujų Metų sutikimui išnuomavo gražią ir didelę graikų parapijos salę (4801 Oakman), pakvietė vaišingas šeimininkes, gerą orkestrą, kuris gros iki 3 val. ryto, o taurius gėrimus atgabenos iš Chicago.

Pasiteiravęs sužinojau, kad laisvų stalų dar yra. Tik reikia paskambinti į Neringą (tel. TA-5-2933) ir vieta bus užtikrinta. K. Jurgutis

CLEVELANDE

Parengimu kalendorius

GRUODŽIO 30 D. Vysk. Valančiaus Lit. mokyklos egltė šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujų Metų sutikimas, Naujos parapijos salėje. Rengia L. B. abi apylinkės".

SAUSIO 7 D., 1962 šv. Kazimiero Lit. mok. egltė Naujojo Parapijoje.

SAUSIO 13 D. Čiurlionio ansamblio metinis koncertas Naujosios parapijos salėje.

SAUSIO 20 D. Lietuvių salėje Vlado Brazilio Vad. dramos studijos premjera. Uošvė -- B. Sruogos 3 v. komedija. Režisuoja J. Matulionis.

SAUSIO 27 D. Čiurlionio Ansamblio ir šv. Jurgio parapijos choro, pagerbimo banketas -- koncertas. Rengia LB Clevelando I-os Apy. valdyba.

1962 m. VASARIO 3 D. LSK Žaibo vakaras -- koncertas Slovenian Auditorium.

VASARIO 10 D. Čiurlionio Ansamblio Namuose, Lietuvių Fronto Bičiulyje. Clevelando sambūrio pobūvis.

VASARIO 24 D. Lietuviams būdžiams remti valdyba Čiurlionio namuose rengia užgavėnių blynų balių.

KOVO 3 D. Dainavos Ansamblio koncertas -- Slovėnų Auditorijoje. Rengia LB Clevelando I apylinkės valdyba.

BALANDŽIO 28 D. 1962 m. Vysk. Valančiaus Lit. mokyklos tradicinis vakaras šv. Jurgio parapijos salėje.

1962 m. GEGUŽĖS 12 D. Dirvos jaunųjų talentų varžybų koncertas Slovenian Auditorium.

VAIKO GRAŽIAUSIOS NUOTRAUKOS KONKURSAI

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 132. Danutė Stavičenkaitė, 2 metų amž., iš Providence, R. I. Nuotrauka J. Stavičenko.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 133 Danutė Janulaitytė, 6 metų amž., iš Chicago, Ill. Nuotrauka P. Janulaičio.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 134. Audrius Regis, pusketvirtų metų amž., iš Oak Lawn, Ill. Nuotrauka A. Regio.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4% **SUPERIOR SAVINGS**

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

SAVE BY MAIL POSTAGE PAID BOTH WAYS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763 936 East 185 St. KE 1-7770

Kaskart didėjanti prekybinė apyvarta Baltic Delicatessen krautuvėje ir kaskart didesnis siuntinių pasiuntimas per Lietuvių Prekybos Namus leidžia mums susidaryti nuomonę, kad lietuvių visuomenė pasitiki mumis ir mūsų įmonėmis.

Už tą didelį pasitikėjimą ir mūsų palaikymą mes esame nuoširdžiai dėkingi mūsų klientams lietuviams, linkime jiems

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

IR

PILNŲ SĖKMĖS NAUJŲ METŲ.

**Baltic Delicatessen ir Lietuvių
Prekybos Namų savininkai**

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Ateinančią savaitę, dėl Kalėdų švenčių, Dirva išeis du kartus — trečiądienį ir penktadienį.

• Dirvos redaktoriai — B. Gaidžiūnas ir V. Gedgaudas gruodžio 19 d. dalyvavo Clevelando miesto mayoro A. Celebrezze kalėdiniam priėmimui laikraščių redaktoriams ir radijo valandų vedėjams. Lietuvių

radio valandą atstovavo jos vedėjas J. Stempužis. Priėmimas, kaip ir kiekvienais metais, įvyko Cavoli restorane.

• T. G. Radijo švenčių programos bus transliuojamos sekmadienį, gruodžio 24 d. nuo 8-9 val. vak. ir pirmadienį, sausio 1 d. nuo 3-4 val. p. p. Taip pat kiekvieną penktadienį nuo 8-9

ALDONAI KAVALIŪNIENEI PAGELBėti SUSIORGANIZAVO KOMITETAS

Aldona, kuri šių metų pradžioje savo bute 65% apdegė, po beveik 11 mėnesių grįžo iš ligoninės į savo namus. Ją su neaprašomu džiaugsmu sulaukė motina, vyras ir dukrelė, sutiko būrelis ištikimų draugų bei kaimynų. Ligoninėje Aldona mėnesiais svyravo tarp gyvenimo ir mirties, pakėlė 45 operacijas ir iškentėjo, atrodo, žmogui nepakeliamas kančias. Dėl jos gyvybės kovėsi žymūs gydytojai specialistai, bet sunkiausią kovą ji turėjo iškovoti pati -- ir dar ilgai kovos.

Kančia, silpnumas, neviltis dažnai bandė palaužti jos atsparumą, bet tikėjimas, malda ir artimųjų meilė vis išnaudojo ją atgaivindavo. Gydytojai, ligoninės personalas, ir kiti ligonys su gėlėmis ir dovanomis ją išlydėjo, nes tokios kančios lyg didvyriškumas, palieka gilius pėdsakus žmonių sielose -- kaip pavyzdys, kaip moralinis ramstis.

Nuostabu buvo girdėti Aldoną kalbant dabar, kai ji jau tiki, kad gyvens ir nori gyventi.

--Kai buvau sveika ir vis reikėjo dirbti, skubėti, maniau, kad nelaimei ištikus nebėgalu tikėtis draugų. Dabar gi pamaniau, kiek daug gerų žmonių dar yra. Kiek daug gero iš jų paty-

riau. Ir dėl to dabar matau, kad ne veltui tiek kentėjau.

Išties, Aldona ir dabar dar labai kenčia ir dar ilgai jai teks kentėti ir gydytis.

Kavaliūnams gydymas ligi šiol kainavo 25,000 dolerių! Apie pusę tos sumos tėra atlyginta iš draudimų, savo sutaupę ir aukų. Lieka milžiniška skola.

Tai ne eilinė nelaime ir neužtenka žodžių užuojautos. Kalėdos ir jų prasmė yra meilė ir anot Adalbert Schweitzer, pagalba artimui yra nepaprastas dvasinis atlyginimas pagalbos tiekėjui.

Šiai pagalbai efektingiau suteikti yra įsteigtas Pagalbos Fondas, kuris šiam tikslui turi Superior Savings & Loan Association 6712 Superior Ave., Cleveland, Ohio einamąją sąskaitą --Acc. 21464. Aukus galima siųsti tiesiog bankui.

Skautės Židinitės, savo keliu renka aukas aukų lapais. Čiurlionio Ansamblio, gailestingųjų Seserų Dr-ja ir kt. organizacijos irgi aktyviai prisideda prie šios pagalbos.

Komiteto valdybą sudaro: J. Stempužis, J. Augustinavičius, A. Mikulskis, A. Penkauskas ir A. Šenbergienė.

Kavaliūnų adresas: A. Kavaliūnas, 502 E. 118 St. Cleveland 8, Ohio.

val. vak. bus reguliarios programos.

Kalėdų transliacijoje bus afliktas Z. Peckaus parašytas ir paruoštas vaizdelis jaunimui, kuriame vaidins D. Zylytė, D. Liaukonytė, D. Martus, V. Banionis, A. Karsokas, G. Plečkaitienė ir Ig. Gatautis.

• Karolis Morkūnas, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• Pranešama visiems klientams, kad Globe Parcel Service, Inc. (1313 Addison Rd.) įstaiga nuo sausio 1 d. iki sausio 4 d. bus uždaryta.

• Vincas Benokraitis, L. B. 2-ros apylinkės vicepirmininkas, staiga susirgo. Išvežtas į ligoninę ir jau padaryta apendicito operacija.

• Dr. K. Pautienius, mokėdamas už Dirvą įteikė \$5.00 auką.

• Ant. ir Izabelė Jonačiai persikėlė į naują butą — 13415 Milan Ave., telef. 681-2849.

• Čiurlionio ansamblio metinis koncertas įvyksta sausio 13 d. Naujosios parapijos salėje. Tai bus Čiurlionio ansamblio 22 metų veiklos ir 680-tas iš eilės koncertas. Į koncertą bilietai jau parduodami Dirvoje, Spaudos kioske ir pas Čiurlioniečius. Aprūpinkit iš anksto, kad turėtumėt geresnę vietą.

• Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos Kalėdų eg-lutė, ruošiamą visiems lietuvių vaikučiams, įvyks sausio mėn. 7 d., 3 val. p. pietų, Naujosios parapijos salėje.

Programoje, mokyklos vaikučių pasirodymas, žaidimai, Kalėdų senelis, vaisės, šokiai jaunimui bei suaugusiems, grojant Neolithuanų orkestrui.

Tėveliai, norintieji, kad jų vaikučiai būtų apdovano-ti, Kalėdų senelio, prašome iš anksto kreiptis į tėvų komiteto narius:

Dr. V. Ramanauską — telef. IV 1-6700, O. Grauziniene — telef. KE 1-0350, S. Puškorienę — telef. GL 1-6513, P. Bielin. — KE 1-4111, V. Jokūbaitį — MU 1-9143 ir įsigyti dovanėlėms bilietus. Kaina \$1.25.

Visa Clevelando visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. Suaugusiems įėjimas nemokamai.

Tėvų Komitetas

• Lietulių Bendruomenės Naujų metų sutikimo paruošiamieji darbai vyksta gana sklandžiai. Jau virš trijų šimtų yra užsisakę stalus. Ohio Lietuvių Gy-

Prieš Kalėdų šventes, praėjusį antradienį, gruodžio 19 d., Clevelando mėras A. Celebrezze, puošniame Cavoli restorane priėmė Clevelande išėinančių svetimomis kalbomis laikraščių redaktorių ir tautinių radijo programų vedėjus, palinkėdamas jiems sėkmės. Nuotraukoje vidurinėje eilėje ketvirtas iš dešinės sėdi Dirvos vyr. redaktorius B. Gaidžiūnas. Prie antrojo stalo pirmas iš dešinės sėdi Clevelando lietuvių radijo programos vedėjas J. Stempužis.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

dytojų Draugija dra pareiš-kusi, kad, esant Naujos parapijos gražiai, naujai salei, jie atskirai Naujų metų sutikimo nerengs. Ir iš tikrųjų, jie jau yra užsisakę penkis stalus.

Mes laukiame visų lietuvių. Ir tų, kurie nenorėtų užsakyti parengtus stalus. Jei jie norės, tai galės, pagal savo skonį, juos užsisakyti Moterų Sąjungos parengtam bufete. Gražu, kad vis daugiau mūsų jaunimo žada pasinaudoti šia pozicija. Šios rūšies bilietus po \$2.00 pardavinėsime ir prie įėjimo. Tačiau būtų geriau, kad ir juos įsigytų iš anksto.

Malonu girdėti, kad ir tie lietuviai, kurie yra pamėgę mažais būreliais Naujus metus sutikti, rengiasi bent kelioms valandoms atvykti į šį mūsų visų lietuvių bendrą Naujų metų sutikimą.

Naujų metų sutikimo pradžią 8 val. 30 min. Pabaigą 2 val. ryto.

Stalų užsakymo ir bilietų įsigijimo reikalu prašome kreiptis pas abiejų apylinkių išdininčius: A. Karso-ką, telef. HE 1-4925 ir Pr. Puškoriu, telef. UL 1-2595. Kam patogiau, tas gali juos užsisakyti ir pas kurį kitą šių valdybų narių.

**L. B. abiejų apyl.
valdybos**

• Baltic Delicatessen pri-mena mieliems savo klientams, kad krautuvės darbo valandos bus šią ir ateinančią savaitę: darbo dienomis nuo 7 val. ryto ligi 8 val. vakaro, sekmadieniais prieš Kalėdas ir Naujus metus nuo 8 val. ryto ryto ligi 4 val. vak. Per Kalėdas ir Naujus metus krautuvė bus uždaryta.

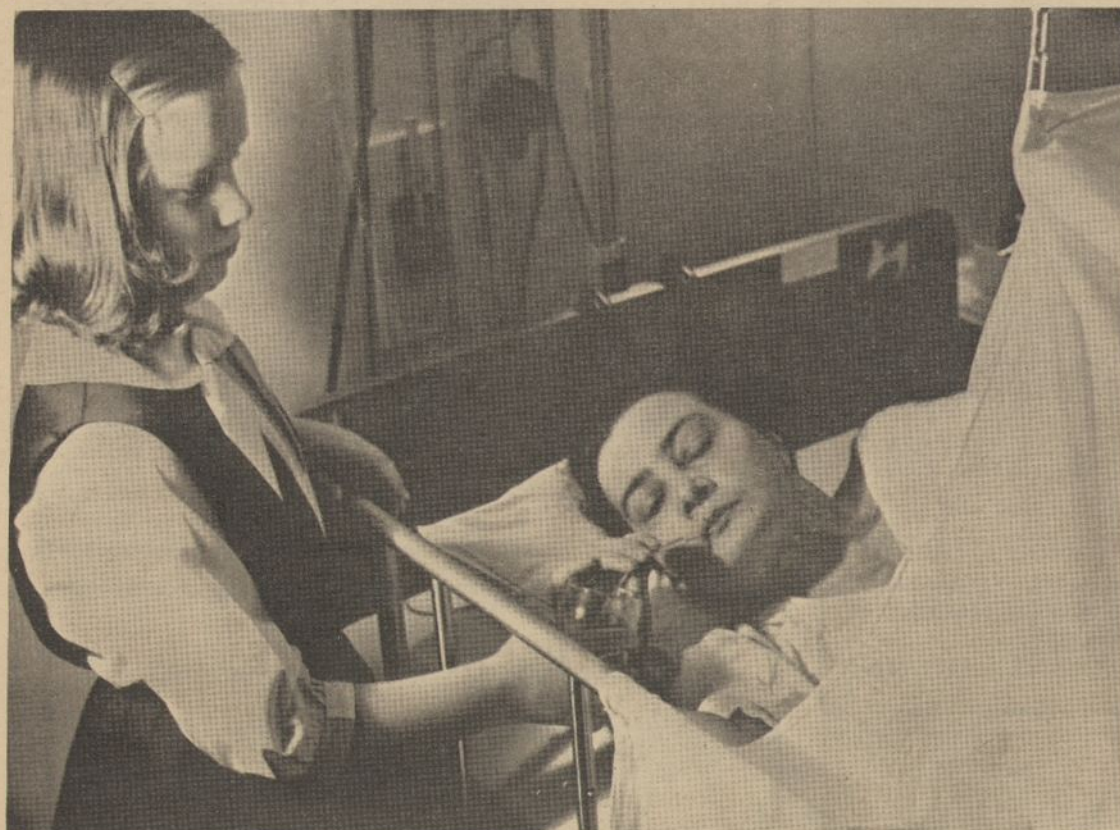

Clevelando mėras A. Celebrezze sveikina susirinkusius redaktorių ir radijo programų vedėjus. Šalia sėdi jo teisės patarėjas Ralph S. Locher ir vokiečių radijo ilgametė pranešėja Ruth Kroger.

Kiekvienas redaktorius ir radijo programos vedėjas merui papasakojo apie savo laikraštį ar radijo valandą ir gimtąją kalbą pasakė, kaip skamba jų kalėdiniai linkėjimai. Nuotraukoje Dirvos red. B. Gaidžiūnas praneša apie Dirvą.

Vyt. Gedgaudo nuotraukos

Aldona Kavaliūnienė šių metų pradžioje namuose kilusiam gaisre apdegė 65 procentus viso kūno, gulėdama Clevelando Huron Road ligoninėje, turėjo pakelti 45 operacijas. Jos vyras Čiurlionietis Antanas Kavaliūnas 10 mėnesių kasdien ištikimai ją ligoninėje lankė ir guodė. Dabar Aldona parvežta į namus, toliau bus slaugoma vyro, motinos ir dukrėlės globoje. Nuotraukoje dukrėlė Dalia, aplankiusi mamytę ligoninėje, padeda atsigerti.

V. Pliodžinsko nuotrauka

GERIAUSIA DOVANA
YRA R. SPALIO --
"ALMA MATER"

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraitis į atstovę

**PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24**

CleveSavings

**DON'T JUST WISH - SAVE FOR
THE THINGS YOU WANT MOST**

**WE WELCOME SAVERS
ASK ABOUT OUR AUTOMATIC
SAVINGS PLAN**

The Cleveland Trust Company

71 CONVENIENT BANKING OFFICES

Member Federal Deposit Insurance Corporation

DIRVA

Nr. 147

1961 m. gruodžio 22 d.

KAS IR KUR?

• Ateinančią savaitę, dėl Kalėdų švenčių, Dirva išeis du kartus — trečiadienį ir penktadienį.

• A. L. Montessori D-jos, visuotiniame susirinkime, įvykusiame gruodžio 6 d. Chicagoje išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: Domicėlė Petrutytė — pirmininkė, Rita Slapšienė, Stasė Vaišvilienė — vicepirmininkės, Olga Jauniškienė — sekretorė, Liuda Germanienė — korespondentė, Danutė Vakariėnė — išdininkė, Marija Kucinienė — kronikos vedėja.

Kandidatės: V. Pleirienė, D. Miežilienė.

Revizijos Komisijon išrinkta: p. Vaitekūnienė, prof. A. Varnas, E. Kucinas. Kandidatė Em. Paužolienė.

Susirinkimui veiklos apyskaitą patiekė Draugijos vicepirm. J. Juknevičienė, kasos būklę pranešė. Revizijos komisijos pirm. prof. A. Varnas.

• Kotryna Žalkauskienė, kiek sustiprėjusi po ištikusio dvigubo smūgio — brangaus vyro a. a. Karolio Žalkausko mirties ir jos pačios sunkios ligos, nepajėgdama kiekvienam atskirai atsidėkoti, reiškia nuoširdžiausią savo padėką visiems, kurie atlanke vyrą ligoninėje, palengvino jo sunkią ligos naštą, pasirūpino laidotuviemis ir gražiai pagerbė jo atmintį. O taip pat ir visiems tiems, kurie pareiškė užuojautą per spaudą ir laiškais.

• Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija Chicagoje per jos pirm. Jurgį Pėteraitį ĄALM Vadovėlių Leidimo komisijai atsiuntė 100 dolerių čekį, kaip paramą leidžiamies literatūros vadovėliams. Už šią reikšmingą auką leidėjai nuoširdžiai dėkoja. Lietuvių literatūros ketvirtoji knyga, I dalis (tautosaka), kurią paruošė lituanistas Domas Velička

ir patikrino prof. dr. Jonas Balys, jau išspausdinta ir atiduota rišyklai.

• Ped. Lituanistikos Instituto išlaikymui Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija Chicagoje per jos pirm. Jurgį Pėteraitį atsiuntė 25 dol. čekį. MLL draugijai už auką Institutas reiškia nuoširdžią padėką.

• Šiomis dienomis pasirodė nauja daugiausia lietuvių liaudies dainų plokštelė **Dainuojame su rūta**. Plokštelė įdainuota Rutos Lietuvių Tautinio Radijo Ansamblio, pritariant orkestrui. Dirigentas Algirdas Kačanauskas, direktorius Jokūbas J. Stukas.

• P. Budininkas, iš Gary, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• P. Janulaitis, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• K. Bačauskas, iš Brooklyn, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• Dr. J. Sandargas, iš N. Royalton, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• J. Baublys, iš Detroito, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• H. Rakas, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

BOSTON

Pagerbtas poetas
Juozas Tysliava

Gruodžio 16 d. kultūrinis subatvakaris buvo skirtas š. m. lapkričio 11 d. mirusiam buv. Vienybės redaktoriui ir Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkui poetui Juozui Tysliavai pagerbti.

Susirinkimą dailiu žodžiu pradėjo ir jam vadovavo subatvakariams rengti komisijos pirm. inž. Ed. Cibas. Apibūdindamas kaip žmogų ir poetą, apie savo bičiulį kalbėjo Stasys Santvartas. Jo kalba truko

East Chicago Jūrų skaučių "Palanga" laivo skaučių mamytės su laivo vade Gene Markevičiene tarėsi dėl tolimesnės veiklos. Kairėje laivo vadė Genė Markevičienė, Degutienė, Juškew, Domarkienė, Girdžiūnienė, Pacevičienė, Paukštelienė, Domarkienė ir Rimkūnienė. K. Domarko nuotrauka

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS

Gruodžio 16 d. Brooklyne įvyko Balfio direktorių suvažiavimas, kuriame dalyvavo per 20 direktorių arba jų pavaduotojai. A. Andriulionis atvyko iš Bostono, E. Armanienė iš Baltimorės, kun. V. Martinkus iš Providence, A. Bachas iš Philadelphia. Esantį Floridijoje kan. J. Končių pavadavo prel. J. Balkūnas.

Suvažiavimo dėmesio centre buvo lėšų telkimo problemos Balfio skyriuose ir šalpos darbai bei galima jų reorganizacija Vakarų Vokietijoje. Padaryta reikšmingų nutarimų bei priimtas revizijos komisijos raportas, kurį parengė St. Lušys ir St. Dzikas.

New Yorko Balfio vajus šiemet kiek geresnis nei pernai. Jau atsiliepė 473 aukotojai, prisiųsdami virš 5,600 dolerių.

Vajaus komitetas, vadovaujamas dr. A. Trimako, pasiuntė spaudon paskutinį prašymą ir švenčių sveikinimus. Formaliai vajų užbaigti manoma 1962 m. sausio 20 d.

Vietoje Kalėdų sveikinimų Balfui aukojo: Dr. Tadas Savickas \$150.00. P. ir A. Motekūnai \$50.00, Antanas ir Genovaitė šatai \$25.00 ir V. Kazakevičius \$15.00.

Stipresnieji aukotojai Balfui, gruodžio mėn. pradžioje, buvo šie Balfio skyriai bei organizacijos: Detroito skyr. — 3,350 dol., Clevelando — 1,000 dol., Chicago apskritis — 849.80 dol., Dayton, Ohio — 294 dol., Roseland, Ill. — 120.59 dol. ir St. Petersburg, Fla. — 75.00 dol.

Kun L. Jankus

LOS ANGELES

E. IR D. BARTKAI
KALIFORNIJOJ

Danguolė Bartkuvienė-Pulkaunikaite, anksčiau Los Angeles gyvenusi ir aktyviai veikusi lietuvių visuomenėje, jau kuris laikas vieši Los Angeles mieste pas seserį. Gruodžio 15 ir 16 dienomis Los Angeles buvo ir jos vyras, inž. Eugenijus Bartkus. Jis Kalifornijon atvyko savo darbovietės reikalais, Los Angeles pasimatė su daug lietuvių. Savo biznio reikalais E. Bartkus aplankys San Diego ir kitas vietas.

Viešėjo jis ir losangeliečių šią vasarą nupirktuose Tautiniuose Namuose.

K. L.

Vasario 16 Gimnazijos vadovybė, mokytojai ir moksleiviai reiškia savo nuoširdžius šv. Kalėdų ir N. Metų sveikinimus visiems savo rėmėjams bei geradariams: būrelių nariams su jų nenuilstamais vadovais, Balfui, Vasario 16-sios Gimnazijai Remti Komitetui, Chicagoje, visai eilei organizuotų vienetų, o taip pat ir atskiriems aukotojams -- tesuteikia Kūdikielis Jėzus Jums visiems savo gausių malonių ir Jo palaima telydi Jus visus ir ateinančiais metais.

Šia proga norime pareikšti visiems išvardintiems ir neišvardintiems geradariams gilią padėką už teiktąją šiais metais VASARIO 16 GIMNAZIJAI medžiaginę ir moralinę paramą. Jei ne visų Jūsų vardai, tai bent Jūsų taurus tautinės pareigos pasireiškimas bus įrašytas auksinėmis raidėmis Lietuvos istorijoje.

Mes tikimės, kad Mielieji Geradariai su tokiu pat uolumu ir atjautimu remis ir ateinančiais metais šį taip reikšmingą jaunajai lietuvių kartai mokslo židinį -- VASARIO 16 SIOS GIMNAZIJĄ, ugdančią jaunuoliuose krikščioniškai -- lietuviškąją dvasią bei meilę tautai ir Tėvynei.

VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJOS VADOVYBĖ

AR TIKS AR PATIKS:

kokia tikra spalva, kaip iš vidaus atrodo, svarbiausia, kaip veikia? Pamatykite ir išgirskite: TV, radiją, stereo patefoną, vokiškų aparatų -- dešimtimis pas Gradinską, 2512 W. 47th Str., Chicago, Ill., FR 6-1998.

E. CHICAGO

Naujų metų sutikimas

Lietuvių Bendruomenės valdyba ruošia nuotaikingą Naujų metų sutikimą, kuris įvyks šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje, 9 val. vakare. Maloniai kviečiame visus apylinkės lietuvius skaitlingai dalyvauti. Prie skanių lietuviškų užkandžių ir geros muzikos linksmai sutiksime Naujus metus.

Į Naujų metų sutikimą stalus-vietas prašome užsisakyti iš anksto pas Bendruomenės valdybos narius sumokant suaugusiems asmeniui 5 dol. Jaunimui nemokamai.

Išrinko komitetą

East Chicago apylinkės jūrų skaučių (Palanga) laivo skaučių tėvų susirinkime, įvykusiame lapkričio 22 d., buvo aptarta jų veikla ir išrinktas tėvų komitetas, kurį sudaro: Apalionija Pacevičienė, Ona Juškew ir A. Domarkienė.

Pakenė

muose. Po susirinkimo ten buvo vaišės. Į kuopą naujai susirinkime įsirašė Ona Kasman.

Sausio 28 d. SLA 75 kp. parapijos salėje rengia savo metinį parengimą. Dramos Sambūrio nariai vaidintojai suvaidins komediją "Teta iš Amerikos". Vaidinimo pradžią 3 val. p.p. įėjimas \$1.50, studentams .50 centų, vaikams veltui. Po vaidinimo šokiai ir vaišės. Pelną dalis skiriama Dramos Sambūrio teatro darbu.

K.J.

Lietuviškos nuotaikos šventų Kalėdų ir Laimingesnių 1962 Naujų Metų nuoširdžiai linkime

Am. Liet. Tautinės Sąjungos Centro Valdybai ir Tarybai, Vilties Draugijos vadovybei ir rėmėjams, redaktoriams, bendradarbiams ir skaitytojams, visiems mūsų bendraminčiams, jauniems tautininkams ir New Yorko ALTS skyriaus nariams.

ALTS Pirmojo Skyriaus
Valdyba New Yorke

Visiems mūsų artimiesiems, bičiuliams ir pažįstamiems, Kalėdų šventės švenčiantiems ir gerų 1962 metų laukiantiems

džiaugsmo ir laimės linki

Gaidžiūnų šeima

Cleveland, Ohio

ANICETA IR VYTAUTAS GIEDRAIČIAI

sveikina visus savo draugus bei pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki daug sėkmės ateinančiuose 1962 metuose.

Cleveland, Ohio.

Nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai visiems klientams šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

1313 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio
UT 1-0806

PADĖKA

Gerbiamieji:

Kun. P. Jakulevičiui — Melrose Park, kun. Dr. St. Valiūšaičiui — New Yorke, kun. A. Perkumui — Venesueloje;

Melrose Park Lietuvių Bendruobenei, Lietuvių Mokyklos Tėvų Komitetui ir mokytojoms, Maracay Lietuvių Bendruomenei Venesueloje;

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybai, LTS New Yorko I Skyriaus Valdybai, Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko Klubui ir

visiems mūsų skaitlingiems prieteliams — draugams JAV, Kanadoje, Venesueloje ir Vokietijoje, kurie maldomis už vėlionį, medžiagine parama šeimai ir prietelingu užuojautos jausmu mums visiems lengvino sunkias mūsų valandas, netikėtai mirus mūsų sūnui, vyrui, broliui ir svainiui — a. a. Vytautui Milmantui,

širdingai dėkojame.

Milmantai ir Diržiai

Chicago — New York.

Mūsų mieliems prieteliams BRONIUI ir BRONEI ONIŪNAMS, jų motinai ir uošvei

MARIJAI ONIŪNIENEI

mirus Lietuvoje, reiškiamo gilią mūsų užuojautą

Alksniniai,
O. Milmantavičienė,
E. Prekerienė ir
Diržiai

New York